

אנטישמיות והשפעתה על זהות יהודית

ראשי הפרוייקט: שלמה פישר | ג'ון רסקיי

JPPI
המכון למדיניות העם היהודי (מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י) בע"מ (חל"צ)
The Jewish People Policy Institute (Established by the Jewish Agency for Israel) Ltd. (CC)

המכון למדיניות העם היהודי:
מועצת מנהלים, חבר הנאמנים הבינלאומי

יושבי ראש סטוארט אייזנשטאט | דניס רוס

נשיא ומנכ"ל ידידיה שטרן
מנהלת פרוייקטים איטה אלקלעי

מועצת המנהלים

אליוט אברמס
אריק גולדשטיין
שיבי גרינפלד
סטיב הופמן
דן הלפרין
מארק יוטאי
גלן לואי
סלי מרידור
מרים נאור
סטיב נסטיר
אריק פינגרהוט
וונדי פישר
דורון שורר

חבר הנאמנים הבינלאומי

אמירה אהרונוביץ
סנדי בקלור
אריק גולדשטיין
שרה גנסטיל
ראלף גרסון
אסתר דומיניסיני
אלן הופמן
סטיב הופמן
מארק וילף
ג'יימס טיש
אהרון ידלין
מארק יוטאי
גלן לואי
ברנרד-הנרי לוי
דניאל ליברנט
יהודית בוקסר-ליברנט
יצחק מולכו
לינדה מירלס
סלי מרידור
מרים נאור
איילת נחמיאס-ורבין
לוני נסטיר
סטיב נסטיר
ג'ף סולומון
מיכאל סיגל
אריק פינגרהוט
ג'ון פישל
וונדי פישר
סמי פרידריך
אירווין קוטלר
ורנון קורץ
אריקה רודין-לוריא
גארי רוזנבלאט
מארק רוזנברג
יהודה ריינהרץ
זלמן שובל
ג'וש שוורץ
מיכאל שטיינהרט

יצחק הרצוג - יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
אבינועם בר יוסף - נשיא אמריטוס
יחזקאל דרור - נשיא מייסד

תודות

לקרן ויליאם דוידסון
לקרן משפחת קירש
לקרן דיאן וגילפורד גלייזר
לקרן המיוחדת של קרן מנדל
לפדרציית ניו-יורק
לקרן משפחת לין וצ'רלס שוסטרמן
לקרן דוד ואינז מיירס
לפדרציית שיקגו
לפדרציות היהודיות בצפון אמריקה
סנדי גוטסמן, מיטשל ג'וליס, משפחת רטנר, ארלין קאופמן וקרן משפחת וילף.
מציינים בהערכה את זכרם של אלכס גראס ז"ל, ג'ק קיי ז"ל וארט סמברג ז"ל.

המכון למדיניות העם היהודי
שיח יהודי עולמי 2020

אנטישמיות והשפעתה על זהות יהודית

ראשי הפרוייקט: **שלמה פישר** | **ג'ון רסקיי**

רכזת: **אדר שיבר**

עורכים: **רמי טל ובארי גלטמן**

המכון למדיניות העם היהודי (מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י) בע"מ (חל"צ)
The Jewish People Policy Institute (Established by the Jewish Agency for Israel) Ltd. (CC)

זכויות יוצרים © המכון למדיניות העם היהודי
(מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י) בע"מ (חל"צ) ירושלים תשע"ח/2018

קמפוס גבעת רם, ת.ד. 39156, ירושלים 9139101
טלפון: 02-5633356 | פקס: 02-5635040 | www.jppi.org.il

כל הזכויות שמורות. אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאכסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק שהוא מן החומר שבחוברת זו. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מ"המכון למדיניות העם היהודי".

עיצוב והפקה: לוטה עיצובים
עיצוב הכריכה: שלומית וולף, לוטה עיצובים

מסת"ב 978-965-7549-24-8

תוכן העניינים

פתח דבר מאת אבינועם בר-יוסף 5

תקציר מנהלים 8

מבוא 11

עליית האנטישמיות 11

השפעותיה של האנטישמיות 14

מהלך הדיאלוג והמתודולוגיה שלו 16

ממצאים 17

התחושה באמריקה, התחושה לגבי אמריקה 17

אנטישמיות והביטוי של זהות יהודית 18

גיבוש אסטרטגיה כנגד האנטישמיות 20

מקומה של ישראל 22

אנטישמיות וטבעה של הזהות היהודית 24

מסקנות 26

המלצות מדיניות 27

נספח 1: התפלגות התשובות לשאלון 29

פתח דבר

אבינועם בר-יוסף

ההחלטה להקדיש את שיח יהודי עולמי לשנת 2020 לאנטישמיות והשלכותיה על הזהות היהודית, התקבלה בעקבות התלבטויות ודיונים ממושכים בין העמיתים הישראלים והעמיתים האמריקנים בצוות הבכיר של המכון למדיניות העם היהודי. קדמה לדו-שיח הכרה שמשהו משתנה בצפון אמריקה. משהו מטריד. תחושת הביטחון של היהודים אינה כפי שהייתה. על אף שרובם אינם מרגישים מאוימים באופן אישי, הם חשים שחיצי השנאה מכוונים לקהילה. הם גם יודעים להבחין בין האיום החמור על אופי החיים היהודיים באירופה, לבין ההתפתחויות בבית, שמאפיינות בעיקר את השוליים הקיצוניים מימין ומשמאל.

בתולדותיה ידעה ארה"ב יחס של צינה ואפליה כלפי יהודים. באמצע המאה הקודמת היו עדיין מכסות לקבלת יהודים באוניברסיטאות מובילות. משפחות יהודיות לא היו רצויות במועדונים של "וואספים". החברה האמריקנית לא חיבקה אותם. והקשה מכל לעיכול - בזמן מלחמת העולם השנייה נחסמו שעריה של ארה"ב בפני פליטים יהודים שנמלטו מאימת תאי הגזים באירופה.

בעשורים האחרונים השתנה המצב בהדרגה. גברה ההכרה בתרומה היהודית במישורים הציבוריים, במדע, בספרות, באמנות, במוסיקה, ובתקשורת. השתרשה תפיסה שהתרבות האמריקנית מבוססת על מסורות יודיאו-נוצריות. ההצלחה של היהודים כפרטים והמסגרת המשפחתית האיתנה הנהוגה בקהילותיהם שימשו דוגמה לחברה הכללית. הצלחתה של מדינת ישראל כמדינת היהודים, תוך הדגשת ערכים ואינטרסים משותפים עם ארה"ב, הוסיפה רוח גבית. אפשר שהתעוררו גם רגשות אשמה על כך שאמריקה לא עשתה יותר להצלת יהודים בזמן השואה. מכל מקום, החברה האמריקנית החלה לחבק את היהודים, אם לא כקהילה, בוודאי כבודדים.

ייתכן כי במשך העשורים האלה האנטישמיות בצפון אמריקה לא נעלמה לחלוטין, אבל היא הפסיקה להיות באופנה. היא לא נתפסה תקינה מבחינה פוליטית.

עם כניסתו של דונלד טראמפ לבית הלבן חל שינוי בשיח האמריקני. הקיטוב בחברה הגיע לממדים שלא היו ידועים בעבר. ימניים נגד שמאלנים, ליברלים נגד שמרנים.

בשוליים נבטו תופעות גזעניות כלפי שחורים, כלפי מהגרים וכלפי מיעוטים אחרים. אלה גררו הרמת ראש מצד שונאי יהודים. בשום אופן לא ניתן להאשים את טראמפ באנטישמיות, ואולם, השיח שהתפתח תחתיו יצר תחושה בקרב תומכיו הרדיקליים שביטויים אנטישמיים אינם חורגים מן המקובל בסביבה הפוליטית והתרבותית שאיתה הם מזדהים. הימין הקיצוני הגזעני הוסיף לתפריט שלו את היהודים. השמאל הקיצוני הליברלי הפך את ישראל ואת הקהילה היהודית המזדהה עם הציונות לשק החבטות שלו והתייחס לביטויים אנטישמיים כאילו אינם עומדים עוד בסתירה לתקינות הפוליטית האמריקנית.

הפגיעה בתחושת הביטחון בקרב יהודים מעלה שאלות רבות לא רק בנוגע להשפעתה על מרכיב הערבות ההדדית אלא גם בנוגע לזהות היהודית: האם היא מתגברת דווקא כאשר הקהילה מאוימת, או להפך – כאשר היא זוכה לחיבוק מצד הסביבה? האם נכון להצמיח זהות מתוך דחייה או מתוך התגברות של שנאת יהודים? מהן הקואליציות הרצויות למאבק באנטישמיות, בימין או בשמאל?

שאלות אלה ואחרות עמדו בבסיס ההחלטה לקיים השנה דו-שיח בין ישראל לבין התפוצות דווקא בנושא הזה. זהו הדיאלוג השנתי השביעי מאז החל המכון למדיניות העם היהודי לקיים אותו, והוא הפך לאחת מיוזמות הדגל שלו. עם פרישתי לגמלאות אני רוצה לקוות שהיוזמה, על אף מורכבותה, תמשיך להתקיים ולהתרחב. וכן, להזכיר כיצד נולדה ובזכות מי פרשה כנפיים.

מי שדחפה אותנו לקיים את השיח הראשון הייתה פרופ' רות גביזון, זכרה לברכה. בשנת 2013 נתבקשה פרופ' גביזון על ידי שרת המשפטים דאז, ציפי לבני, להכין חקיקה על זהותה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. גביזון סברה שאסור שיוזמה היסטורית ברמה כזאת תתקיים ללא התייעצות עם התפוצות. היא פנתה למכון למדיניות העם היהודי כדי לנצל את מעמדו הייחודי כגוף מדיניות גלובלי, על מנת לרכז ולנתח את עמדותיהם ותפיסותיהם בנושא של יהודים מסביב לעולם. כך נולד הדיאלוג הראשון.

בראשית קיץ 2014 הוצגו עיקרי ההמלצות בפני הממשלה. ראש הממשלה בנימין נתניהו עודד את המכון להמשיך בתהליך ההתייעצות הזה באופן קבוע, וכך עשינו. חשיבותו של הפרויקט נובעת בין היתר מכך שהוא נוגע בכל שנה באתגר עכשווי המעסיק יהודים בחלקים שונים של העולם. זאת על אף שהמיקוד של המכון מאז

הקמתו בשנת 2002 היה בבחינת סוגיות אסטרטגיות ארוכות טווח וגיבוש המלצות מדיניות מכוונות מעשה עבור מקבלי החלטות.

פרופ' גביזון הותירה מורשת מדהימה בתחומי המשפט והחברה. ואולם מעל הכול בלטו אהבתה לעם היהודי, מחויבותה למדינת ישראל על כל מרכיביה, לתנועה הציונית, ונאמנותה לצדק, לערכי השוויון ולדמוקרטיה. ראייתה החדה והגותה המקורית השפיעו על המכון למדיניות העם היהודי בצמתים חשובים רבים, ואני משוכנע שמורשתה תמשיך ללוות את עמיתיי גם בעתיד.

אני מבקש להביע הערכה רבה לכל העמיתים שליוו את הדיאלוג מאז תחילתו ובראשם לד"ר שלמה פישר ולד"ר ג'ון רסקיי שמובילים את הפרויקט בשנים האחרונות, וכן לשמואל רוזנר, לשגריר אבי גיל ולתא"ל (מיל') מייק הרצוג שעמדו בראשו בשנים הראשונות.

ברצוני להוסיף תודה מיוחדת לראשי מועצת המנהלים, השגרירים דניס רוס וסטיואארט אייזנשטאט, ולאחל מעומק ליבי הצלחה לנשיא החדש, פרופ' ידידיה שטרן.

תקציר מנהלים

הדיאלוג העולמי השביעי של המכון למדיניות העם היהודי התמקד בעלייה באנטישמיות ובהשפעתה על זהות יהודית. במסגרת הדיאלוג נערכו 11 מפגשים – תשעה בקהילות יהודיות בצפון אמריקה ושניים בישראל – בהשתתפות 154 איש.

המשתתפים בשיח יהודי עולמי של המכון למדיניות העם היהודי הינם קבוצה הבוחרת את עצמה, והנמנים עליה הם בעיקר יהודים מצפון אמריקה, בעלי מעורבות יהודית גבוהה. הדיאלוגים מספקים לנו תחושה לגבי מה חושבים היהודים המעורבים בקהילה היהודית המאורגנת, ומגוון הדעות שבקרבם. המתודולוגיה המשמשת אותנו דומה יותר לזו של קבוצת מיקוד מאשר לסקר סטטיסטי, והיא מספקת לנו מידה מסוימת של תובנות איכותניות. הדיאלוגים אינם מתיימרים להציע תמונה מוסמכת של מגוון הדעות בקרב יהודי צפון אמריקה, הואיל והמשתתפים אינם מהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית בצפון אמריקה. המופיעים בטקסט מתייחסים אל השאלון שמילאו המשתתפים, ולא לשכיחותן או לעוצמתן של הדעות ביהדות צפון אמריקה.

הדו"ח המפורט להלן מתווה את המתודולוגיה, הנושאים שעלו לדיון, ותוצאות המענה לשאלון. את הממצאים העיקריים ניתן לסכם כדלקמן:

כיצד תופסים יהודים את האנטישמיות באמריקה

כל המשתתפים הבחינו בעלייה בדעות ובפעולות אנטישמיות במהלך העשור האחרון. עם זאת, רוב המשתתפים לא התנסו בעצמם, באופן ישיר, בהתנהגות אנטישמית.

למעלה ממחצית המשתתפים אמרו כי תקריות אנטישמיות שאירעו בזמן האחרון ערערו את ביטחונם ברעיון כי "אמריקה היא שונה". דהיינו, הם עדיין מאמינים כי אמריקה הינָה שונה, כי באמריקה יהודים אינם מתנסים באותו סוג של אנטישמיות שיהודים התנסו ומתנסים בו באירופה, או במקומות אחרים ב"עולם הישן". ואולם, "בזווית עינם" הם זיהו איום אפשרי על הקהילה היהודית, והם חושבים על האפשרות שאמריקה נמצאת בתהליך של שינוי. בה בעת, פחות משליש מן המשתתפים ציינו כי העלייה באנטישמיות גרמה להם לשקול להתגורר יותר זמן בישראל.

רוב המשתתפים ייחסו את העלייה בדעות ובפעולות אנטישמיות לעלייה הכללית בגזענות, והצביעו על התפקיד ההולך וגדל של **הרשתות החברתיות**.

הרוב ייחסו את העלייה באנטישמיות לקבוצות לאומניות של לבנים, ובמקביל ציינו כי ההנהגה היהודית המאורגנת נוטה לקַשֵּר בין עליית האנטישמיות לבין קבוצות אנטי-ציוניות/אנטי-ישראליות/תנועת BDS.

השלכות

כשליש מבין המשתתפים מאמינים כי העלייה באנטישמיות גרמה לחלק מיהודי צפון אמריקה להיות זהירים יותר בביטוייהם היהודיים הפומביים; הרוב לא חשבו כך. כחמישית חשבו כי העלייה באנטישמיות דווקא גרמה ליהודים להיות יותר אסרטיביים בביטוי זהותם היהודית.

אף שרוב משתתפי הדיאלוג הכירו בכך שאנטישמיות עשויה לחזק את הזהות היהודית, רובם (מעורבים ובעלי זהות יהודית חזקה, כאמור), לא חשבו שהדבר הוא רצוי או חיובי. **מספר משמעותי בין המשתתפים חשבו כי התגובה הטובה ביותר לאנטישמיות היא הגברת המחויבות היהודית.**

מה יש לעשות?

- **הרוב מאמינים כי על הקהילה היהודית לפתח קואליציות עם קבוצות גזעיות ואתניות אחרות על מנת להילחם בגזענות בצורה רחבה** - גם עם קבוצות המחזיקות לגבי ישראל או נושאים אחרים (כגון הפלה מלאכותית) בדעות השונות מן הדעות הנמצאת בקונסנסוס בקרב רובה של יהדות צפון אמריקה.
- **ישראל ממלאת תפקיד גם בחיזוקה וגם במיתונה של האנטישמיות**, ברמות רבות. יש להביא זאת לתשומת ליבם של מעצבי המדיניות.
- **על ההנהגות, גם בישראל וגם בתפוצות, לנסות להבהיר את תוכנם המדויק של מונחים והגדרות כגון "אנטישמי", "אנטי-ציוני" ו"אנטי-ישראלי".**
- **יש ליזום מחקר רציני ע"י אוניברסיטה או קונסורציום אקדמי, במטרה לזהות מה הוכח כיעיל בהחלשת שנאה, גזענות ואנטישמיות.**

מבוא

נושא הדיאלוג של המכון למדיניות העם היהודי בשנת 2020 היה השפעת העלייה באנטישמיות על זהות יהודית. נושא זה נבחר בעקבות דו"חות מדאיגים על עלייה באנטישמיות באירופה במהלך העשור האחרון, ובצפון אמריקה – בשנים האחרונות, עלייה שהשתקפה גם בדעות וגם בהתנהגות.

במהלך הדיאלוג, הצגנו נתונים ותובנות ביחס לעלייה בדעות ובתקריות אנטישמיות, וקיימנו דיון על התגובות היהודיות לאנטישמיות. באלה נכללו: המידה שבה משתתפים התנסו באנטישמיות וכיצד הם הבינו את מקורותיה; היבטים של אסטרטגיות שונות למאבק באנטישמיות, במיוחד ככל שהן נוגעות לבניית קואליציות ולשיתוף פעולה עם קבוצות אחרות; ותפקידה של ישראל, גם בעידוד (שלא מרצון) של האנטישמיות וגם במאבק נגדה. **התמקדנו בעיקר ביחס שבין אנטישמיות לבין זהות יהודית.** התייחסנו לנושא במספר רמות. הרמה המעשית המיידית היא הראשונה: האם אנטישמיות גורמת ליהודים ל"הנמיך" או אף להסתיר את זהותם היהודית? או שהשפעתה הפוכה, והיא דווקא מחזקת את הקשרים עם הקהילה היהודית ועם הסמלים והמנהגים של היהדות? מעבר לכך, עסקנו בשאלה עד כמה אנטישמיות היא מרכיב יסודי בזהות היהודית, כפי שטען ז'אן-פול סארטר לפי 75 שנים.[1] כלומר, שאנחנו יהודים מפני שאחרים מסמנים אותנו כיהודים ומביטים בנו בעוינות.

אילו עוינות זו הייתה נפסקת, היינו מפסיקים להיות יהודים והיינו מתבוללים ונהפכים להיות כמו כולם. בהקשר זה, אנו מראים כי עבור יהודים רבים קיימת אלטרנטיבה לצורה זו של זהות – זהות יהודית שנוצרת מתוך עצמה ומגדירה את עצמה.

עליית האנטישמיות

במרוצת 75 השנים האחרונות, מאז תום השואה, רבים האמינו כי אנטישמיות היא נחלת העבר. היקפה ואימתה של השואה, הגילויים המתמשכים על רצח העם של הנאצים, הביאו לכך שקבוצות ויחידים שהביעו דעות אנטישמיות הוצאו, פשוטו כמשמעו, מן החברה האזרחית, ונחשבו לעוברים כל גבול. דומה שתקופת החסד הזו הסתיימה. דעות, דיבורים ופעולות אנטישמיות חזרו לזירה, תחילה באירופה ולאחר מכן, יותר ויותר בארצות הברית. פעולות והתבטאויות אנטישמיות החלו להתקבל בסלחנות בחוגים שלפני עשור או שניים אי-אפשר היה לדמיין כי ינהגו כך (לדוגמה,

1 ז'אן – פאול סרטר, מחשבות על השאלה היהודית, תרגום מצרפתית. מולי מלצר, יהודה מלצר תל אביב, ספריית עליית הגג, 2020.

מפלגת הלייבור בבריטניה).

הנתונים מראים כי מספר התקריות האנטישמיות, כולל התקפות אלימות ביותר, נמצא בעלייה בכל אחת ממדינות אירופה. (ראה טבלה)

אנטישמיות במערב אירופה	מגמה	אירופה ממוצע	צרפת	בריטניה	גרמניה
דעת הקהל כלפי יהודים (באחוזים)					
בעלי דעות אנטישמיות (%)[4]	▼	24 (26)	17 (37)[9]	36 (39)[10]	16 (27)[11]
כנ"ל בקרב מוסלמים (%)[6]	▲	62 (55)	49 [83]	58 [54]	70 [62]
התנהגות אנטישמית (מספר התקריות כפי שדווח לרשויות השלטוניות)					
עלייה/ירידה בתקיפות אלימות (באחוזים)	▲		+74%	+16%	+20%
תקיפות אלימות	▲		183 [97][13]	123 [149][14]	62 [24][15]
סך כל התקריות (אלימות קיצונית, תקיפות, נזקים, חילול קדושה ואיומים)	▲		541 [311]	1,652 [1,420]	1,799 [1,504]
שיעור התקיפות הגופניות לכל 1,000 יהודים	▲	5	3.1 [1.8]	9.3 [8]	8.0 [6.7]
שיעור התקיפות שאינן מדווחות[16]	▲	79 (77)	76 (72)	80 (73)	79 (72)
האנטישמיות כפי שהיא נתפסת על ידי יהודים					
האנטישמיות היא בעיה גדולה מאוד או בעיה גדולה למדי (באחוזים)	▲	85 (67)	95 (86)	75 (48)	85 (40)
שקלו הגירה משום שאינם חשים שהם בטוחים בארצם (באחוזים)	▲	38 (32)	44 (46)[17]	29 (18)	44 (25)
נמנעים ממקומות בשכנותם משום שלא ירגישו בטוחים שם בתור יהודים (באחוזים)	▲	38 (27)	35 (20)	68 (37)	35 (28)

הערה: המספרים ללא סוגריים הם נתונים משנת 2018/2019. המספרים בסוגריים מרובעים משנת 2017. המספרים בסוגריים משקפים את הנתונים האחרונים שיש בנמצא.

מקור: מצב העם היהודי, ההערכה השנתית של המכון למדיניות העם היהודי לשנת 2019, ע' 95

יש לציין, עם זאת, כי היתה ירידה קלה בדעות אנטישמיות בקרב הציבור הכללי, ביחד עם עלייה בדעות אנטישמיות בקרב האוכלוסייה המוסלמית. בארצות הברית הוכפל מספר ההתקפות והיתה עלייה בהטרדה בשנת 2018. בארה"ב גם היה ירי

המוני על יהודים, בפיטסבורג ובפוואי (Poway), קליפורניה. אולם במספר הכללי של

אנטישמיות בארה"ב	מגמה	2016	2017	2018	2019
דעת הקהל כלפי יהודים					
בעלי דעות אנטישמיות (באחוזים)[23]	▲	9%	10%	אין נתונים	
התנהגות אנטישמית (מספר התקריות, כפי שדווחו לרשויות רשמיות)					
עלייה/ירידה באירועים (באחוזים)	▲		-47%	+105%	
תקיפות גופניות	▲	36	19	39	
ונדליזם (נגד רכוש)		510	952	774	
הצקה (מילולית, בכתב)	▲	720	1,015	1,066	
סך כל התקריות (אלימות קיצונית, תקיפות, נזקים, חילול ואיומים)		1,266	1,986	1,879	
מספר התקריות לכל 1,000 יהודים		0.20	0.29	0.28	
האנטישמיות כפי שהיא נתפסת על ידי יהודים					
האנטישמיות כיום היא בעיה רצינית מאוד או בעיה במידה מסוימת בארצות הברית			73%		
האנטישמיות כיום מהווה בעיה רצינית בקמפוסים אוניברסיטאיים בארצות הברית		74.2%	57%		
בהשוואה לשנה החולפת או לשנה הקודמת, מצב היהודים בארצות הברית פחות בטוח		89.9%		73%[26]	65%
בהשוואה לשנה החולפת, האווירה בקמפוסים עוינת יותר כלפי סטודנטים פרו-ישראלים			55%		57%

הערה: המספרים ללא סוגריים הם נתונים משנת 2018/2019. המספרים שבסוגריים מרובעים הם נתונים משנת 2017. המספרים בסוגריים משקפים את הנתונים האחרונים שישנם.

התקריות בארה"ב ירד ירידה קלה מאוד. (ראה טבלה 2)

טבלה מס' 2: אנטישמיות בארה"ב, 2018

באירופה ובארה"ב גם יחד, לתקיפות היה יותר ממקור אחד. חלקן בוצעו ע"י קבוצות או יחידים מן הימין הקיצוני, כולל הדוגלים בעליונות הגזע הלבן או לאומנים פופוליסטיים. הירי בפיטסבורג (אוקטובר 2018) ובפוואי (אפריל 2019) בוצע ע"י דוגלים בעליונות הגזע הלבן. הדוגלים בעליונות לבנה גם ערכו באוגוסט 2017 מצעד אנטישמי בשארלוטסוויל, וירג'יניה, שעורר עניין ציבורי רב. תקריות אלה העבירו את האנטישמיות למרכז השיח הציבורי. במקביל, במקומות מסוימים, לדוגמה ברוקלין ומונסי, ניו יורק, יהודים חרדיים או חסידים, שקל לזהותם לפי

מראם, הותקפו על ידי אפרו-אמריקנים. באירופה, בנוסף לתוקפים מן הימין, גם מוסלמים ביצעו תקיפות, שחלקן היו אלימות בצורה קיצונית, כמו ההתקפה על הסופרמרקט הכשר בפריז, 2015.

בכל שלוש המדינות שבטבלה 1 הורגשה עליה במספרם של אלה החושבים כי אנטישמיות היא בעיה גדולה מאוד או גדולה למדי, וגידול בשיעור היהודים ששקלו הגירה משום שאינם חשים בטוחים בארצם. בארצות הברית, סקר של 180 רבנים ומנהיגים קהילתיים שנערך בשנת 2018 ע"י המכון למדיניות העם היהודי מצא כי רוב גדול בקרב המשיבים הרגישו כי האנטישמיות גדלה בצורה ניכרת בחמש השנים האחרונות, ו-50 אחוזים מן המשיבים חשו כי הממשלה איננה נלחמת באופן יעיל באנטישמיות.[2]

השפעותיה של האנטישמיות

בדיאלוג של השנה הנוכחית אפשרנו למשתתפים הזדמנות לשוחח על תחושותיהם, מחשבותיהם ופעולותיהם בתגובה לעלייה באנטישמיות. הנושא הראשון שחקרנו היה כיצד משפיע הגידול באנטישמיות על תחושת היהודים באמריקה וכיצד הם חשים לגבי אמריקה. יהודים אמריקנים רבים מאמינים כי "אמריקה שונה", כי באמריקה יהודים אינם מתנסים באותו סוג של אנטישמיות שיהודים חוו או חווים באירופה. יש לייחס זאת למספר גורמים. יתכן שזה קשור לאלימות האינטנסיבית של תקיפות אנטישמיות. למרות שיהודים באמריקה התנסו בהתקפות אלימות, הן לא השתוו לפוגרומים, מעשי הטבח ורצח העם שבוצעו באירופה. אך יתכן שזה קשור גם למשהו אחר, להדרה סובטילית ובלתי-נראית לעין. בכמה פיסקאות חדות, ז'אן-פול סארטר מתאר את יחסה של החברה הצרפתית ליהודי בתור "זר, פולש, הבלתי נטמע בלב ליבה של החברה [הצרפתית]".[3]

> הוא [היהודי] יכול לקבל אות לגיון הכבוד. הוא יכול להיות עורך דין מצליח או שר. אבל באותו רגע ממש שבו הוא מגיע לצמרת החברה הרשמית כמו בהבזק פתאומי מתגלה לו חברה אחרת אמורפית, אפופת מסתורין ונוכחת בכל, שמסרבת לקבל אותו אליה. הוא חש בצורה מאוד מיוחדת את ההבל שבכיבודים ובעושר שהוא צבר, שכן גם ההצלחה הגדולה ביותר לא תקנה לו אי פעם כניסה אל החברה הזאת. הרואה בעצמה את החברה האמיתית. ... הכל נגיש לו, ובכל זאת הוא לא בעלים על שום נכס; כי נכס אומרים לו

2 **המכון למדיניות עם יהודי, ההערכה השנתית לשנת 2019 אודות המצב והדינמיקה של העם היהודי,** http://jppi.org.il/en/article/aa2019/indices/anti-semitism/changed/#.X9oubtgzYYs

3 ז'אן - פאול סרטר, מחשבות על השאלה היהודית. מולי מלצר, יהודה מלצר תל אביב, ספריית עליית הגג, 2020.

לא נקנה בכסף.... כל דבר שהוא נוגע בו, כל דבר שהוא רוכש מאבד בידיו את ערכו.....[4]

סוג זה של אפליה "מעודנת", סובטילית, תמיד התקיים במקומות ובזמנים מסוימים באמריקה, אך מעולם לא בעוצמה וברמת החִלְחוּל שהייתה באירופה. ובמידה שהוא התקיים, הוא נעלם ברובו בעשורים האחרונים של המאה ה-20. את מקומו הנוח באופן יחסי של היהודי באמריקה ניתן לייחס לשני גורמים: ראשית, הציביליזציה האמריקנית, בכללותה, איננה מדגישה גורמים קדמוניים, אתניים או שבטיים (אותם גורמים שהאם נולד איתם) בזהות הקולקטיבית שלה. אמריקה איננה מתבססת על ישות אתנית יחידה, מוצא יחיד, או אפילו קבוצה לשונית יחידה (זאת לעומת גרמניה, איטליה, פולין וכו'). אמריקה היא אומה של מהגרים, שאחדותם נובעת מדבקות במערכים של רעיונות, בראשיתם דתיים ולאחר מכן אזרחיים יותר ויותר ("מוקדשת לטענה שכל בני האדם נבראו שווים"). שנית, "האחר" בהיסטוריה ובחברה האמריקנית, זה הנתפס בתור זר, לא לגמרי אנושי (ומשום כן מותר לשעבדו לעבדות או להורגו) הוא האפרו-אמריקני ולא היהודי (שהוא "האחר" של אירופה הנוצרית). דומה ששני גורמים אלה הם האחראים לעובדה שהאנטישמיות באמריקה, אפילו בהתקפותיה, הינה פחות אגרסיבית באלימותה, ושהמחיצה החברתית הבלתי-נראית שיוצרת האנטישמיות היא הרבה פחות בוטה ומחלחלת לעומק.

יהודים אמריקנים, במיוחד בעשורים האחרונים של המאה ה-20, לאחר מלחמת העולם השנייה והשואה, הרגישו בדרך כלל שהם בטוחים והם נמצאים בבית. לא זו בלבד שההתקפות על יהודים נתפסו כמשהו מן העבר, אלא שמחיצות חברתיות עתיקות החלו ליפול. התרחבו התופעות של יחסי ידידות עם לא יהודים ונישואי תערובת (עד כדי כך שגינוי התופעה נחשב כבר להתנהגות בלתי מנומסת). אחד הסימנים להתקבלות לחברה האמריקנית הוא ששני מתמודדים רציניים בבחירות לנשיאות של 2020 היו יהודים.

אם כך, עולה השאלה באשר להשפעת עליית האנטישמיות וההתקפות האנטישמיות על תחושה זו של ביטחון ושל "ההרגשה בבית" (לפחות אצל חלק מהיהודים). במיוחד בעקבות הירי ההמוני בפיטסבורג ובפוואי והתקיפות הגופניות בברוקלין, האם ישנם

4 שם עמ' 90.

יהודים המרגישים פחות בטוחים? האם הגידול באנטישמיות עורר מחדש זכרונות היסטוריים קולקטיביים רדומים של איך היה להיות יהודי בחברות פחות בטוחות; האם הוא ערער את תחושת "ההרגשה בבית" שלהם, משום שיש כאלה הרואים בהם פולשים או זרים?

מהלך הדיאלוג והמתודולוגיה שלו

הדיאלוג השנה נערך במקביל להתפרצות מגפת הקורונה, שאילצה לבצע שינוי בתהליך הדיאלוג. בניגוד לשנים קודמות, העמיתים הבכירים של המכון למדיניות העם היהודי שהובילו את הדיאלוג, דר' שלמה פישר ודר' ג'ון רסקיי, לא נסעו לקהילות השונות שבהן נערכו מפגשי הדיאלוג. במקום זאת, המפגשים נערכו באמצעות זום. על מנת לאפשר דיון באמצעות הטכנולוגיה של הזום, המנחים ארגנו קבוצות מפוצלות קטנות, בנות ארבעה עד שישה משתתפים. הדיבור בקבוצות קטנות עודד את המשתתפים להביע את מחשבותיהם ורגשותיהם בצורה יותר אינטימית. כל קבוצה מפוצלת מינתה רשם שדיווח על דיוני הקבוצה לכל המשתתפים במפגש.

רוב מפגשי הדיאלוג כונסו על ידי הפדרציות בקהילות שבחלקן היו בין הגדולות ביותר בין הקהילות היהודיות - ניו יורק, שיקגו, קליבלנד, וושינגטון, ובחלקן הרבה יותר קטנות - ונקובר ונובה סקושה. באחד המפגשים השתתפו סטודנטים מסניף "הילל" בהאנטר קולג' (העיר ניו יורק) ובמפגש אחר השתתפו שליחי הסוכנות היהודית. רוב המשתתפים היו מעורבים ומזוהים כיהודים ברמה גבוהה. הקבוצה היותר קטנה של משתתפים מבוגרים יותר היתה של מנהיגי פדרציות; הקבוצות הגדולות הרבה יותר, ובהן משתתפים צעירים יותר, היו מורכבות ממקצועני פדרציות, מחנכים יהודיים, וסטודנטים. הואיל וקמפוסים אוניברסיטאיים הם מרכזים בולטים של תעמולה אנטי-ישראלית, עשו מובילי הדיאלוג השנה מאמץ מיוחד לכלול במפגשים אנשים צעירים. בשל כך, 65 אחוז מן המשתתפים היו בגילאי 20 עד 40, כאשר קבוצת הגילאים 30-20 מהווה כ-25 אחוז.

כמו בשנים קודמות, המשתתפים מילאו שאלון קצר, כך שבנוסף למה שנאמר במפגשי הדיאלוג, יצטברו נתונים להשוואה של המשתתפים מכל 11 המפגשים. הדו"ח שלנו מתבסס גם על השאלון וגם על מה שנאמר בדיונים שנערכו במפגשים.

ממצאים

התחושה באמריקה, התחושה לגבי אמריקה

בעשורים האחרונים האמינו מגזרים גדולים של יהדות אמריקה כי אנטישמיות היא נחלת העבר, משהו נורא מתקופות קודמות של ההיסטוריה היהודית. דאגה לעניים, חיזוק החינוך היהודי, ושמירה על המחויבות הדו-מפלגתית לביטחונה של ישראל הפכו לעדיפויות העיקריות המקובלות באופן רחב על היהדות האמריקנית. הגידול בדעות ובפעולות אנטישמיות העלה את חשיבות המאבק נגד האנטישמיות, והוא נחשב כיום לבעל עדיפות גבוהה - נושא לטיפול דחוף, המחייב להעניק לו את העדיפות הגבוהה ביותר בסדר היום של ההנהגה היהודית הגלובלית.

למרות זאת, לרוב המכריע של המשתתפים לא הייתה שום התנסות ישירה באנטישמיות. (עם זאת, עלינו לציין כי משתתפים קנדיים מוויניפג ומוונקובר אמרו כי יהודים חשו פחות ביטחון פיזי, במיוחד בקשר עם בתי הכנסת ואירועי הקהילה היהודית). גם הסטודנטים שהשתתפו במפגשים דנו בנושא זה באופן ישיר: אחד מהם, הלומד בישיבה אורתודוקסית מודרנית, השני בוגר של קהילה רפורמית (בית ספר עברי, מחנה קיץ) - "חשו בטוחים". סטודנטית שלישית, מן הקהילה היהודית-רוסית בניו יורק אמרה כי חוותה אנטישמיות משמעותית וכי היא מסתירה את יהדותה.

באופן כללי, המשתתפים ציינו כי הם הושפעו מן העלייה בתקיפות האנטישמיות דרך הגברת אמצעי הביטחון שמסביב לבתי הכנסת והמוסדות שלהם.

הממצא הבולט ביותר, אולי, מכל תהליך הדיאלוג של שנת 2020 נובע מן התשובות לשאלה: "האם הגידול לאחרונה בתקיפות ובדיבורים אנטישמיים ערער או איתגר את האמונה מצידך או מצידם של אחרים בכך שאמריקה 'שונה' ביחס לאנטישמיות?" 55 אחוזים השיבו: "הוא ערער אותה קלות, אך אני עדיין חושב כי צפון אמריקה היא שונה". (רק 8.5 אחוזים השיבו כי גידול זה ערער את האמונה בכך לחלוטין, ו-35 אחוזים השיבו כי הם מעולם לא האמינו שצפון אמריקה שונה בהקשר זה). תשובותיהם של המשתתפים לשאלה זו ברוב הקהילות, בין הגדולות (ניו יורק) ובין הקטנות (נובה סקושה), שיקפו את האחוזים בתוך הקבוצה כולה.

יוצאת מכלל זה היתה פאלם ביץ'. שם, רוב המשיבים (55.5 אחוזים) ענו כי הם מעולם לא חשבו שאמריקה שונה. רק 35 אחוזים אמרו כי הגידול באנטישמיות לאחרונה ערער את אמונתם כי אמריקה היא שונה. באופן עקבי עם אמונת רוב המשתתפים כי "אמריקה עדיין שונה", למרות שאמון זה "התערער", 75 אחוז מן המשיבים הסכימו לאמירה כי, "על אף שאני מודאג מאוד מן העלייה באנטישמיות, נכון לרגע זה לא שקלתי לעבור לחיות בישראל". מנהיג בכיר בפאלם ביץ', שביקש לתת פרספקטיבה מאוזנת לגבי ההתקדמות שנעשתה, הצביע על כך שבשנות ה-60' היו עדיין שלטים בהם נכתב, "אין כניסה לכושים או ליהודונים (kikes)".

על סמך התשובות לשאלונים והדיונים שנערכו בין המשתתפים לאחר שהשיבו לשאלונים, ניתן לומר בצורה מטאפורית כי "מזווית העין", יהודי אמריקה מבחינים במציאות חדשה, הטומנת בחובה פוטנציאל לאיום. כפי שרבים מהם הדגישו בקבוצות המפוצלות, קיומם היום-יומי לא השתנה, ובאופן בסיסי הם חשים בטוחים בבתיהם ובסביבתם האישית. ואף על פי כן, הם ערים לכך שמשהו חדש, מדאיג, הופיע באופק שלהם - "איום על הקהילה", כפי שניסח זאת אחד המשתתפים (בניגוד לאיום עליו באופן אישי).

הם גם מודעים לכך שיש פנים רבות לאיום זה, שהוא נובע גם מן הדוגלים בעליונות הגזע הלבן מימין וגם מתנועת ה-BDS האנטי-ישראלית משמאל. רוב המשתתפים שמו את הדגש על האנטישמיות של הדוגלים בעליונות לבנה, אך היו כאלה שהצביעו על תנועת ה-BDS. כל המשתתפים מאמינים כי על הקהילה להיות ערה לשני גורמים אלה גם יחד. משתתף מקליבלנד העיר בפיקחות כי הנהגת הקהילה המאורגנת נוטה להצביע על תנועת ה-BDS בתור האיום הגדול ביותר על העם היהודי בעוד שהיהודים "הרגילים" נוטים לחשוב כי האיום הגדול ביותר נובע מן הדוגלים בעליונות הגזע הלבן. בקשר לכך אמר אחד המשתתפים מפאלם ביץ', "מעולם לא חשנו שמוסדות הממשל והחברה האזרחית הם כה חלשים". המשתתפים גם ציינו את תפקידן של הרשתות החברתיות בעליית האנטישמיות והגזענות, כפי שניסח זאת משתתף מאטלנטה, "הרשתות החברתיות נתנו מגאפון לשנאה".

אנטישמיות והביטוי של זהות יהודית

האם הגידול באנטישמיות השפיע על הצורה שבה יהודים מגלים או מביעים את זהותם היהודית? אירופה חוותה עלייה באנטישמיות 10 או 20 שנה לפני ארצות הברית. בין התגובות היהודיות באירופה היו "הנמכה" או הסתרה של יהדותו של אדם, אך גם הדגשתה של יהדותו. על פי סקר של האיחוד האירופי משנת 2018, 71 אחוז מן המשיבים אמרו כי הם מסתירים את יהדותם, לפחות לפעמים. תגובה

אלטרנטיבית היא להתרחק מן החברה הכללית, לפנות פנימה, אל הקהילה היהודית, ולחזק את שמירת המצוות ואת המחויבות ליהדות. את התגובה הזו, האחרונה, קשה הרבה יותר למדוד, והידע שלנו עליה מתבסס בעיקרו על עדויות אנקדוטליות.

בדקנו האם שתי תגובות אלה קרו גם בארצות הברית. המספר הגדול ביותר של משיבים (41 אחוז) השיבו כי עליית האנטישמיות לא שינתה את האופן שבו יהודים מציגים או מבטאים את יהדותם. אולם מיעוט משמעותי (32.5 אחוז) השיבו כי ישנם יהודים המנסים להיות מאופקים יותר בהבעה בולטת לעין של יהדותם.

נושא זה עלה בקבוצות הדיון המפוצלות הקטנות. בעוד שהשאלון נוסח לגבי מה שהמשיבים צפו ביחס ליהודים אחרים, המשתתפים בקבוצות הדיון הקטנות חשו חופשיים לדבר על עצמם. היינו עדים למגוון של תגובות לגידול באנטישמיות, החל מכאלה שהיו מהוססים יותר לגבי ביטוי יהדותם, ועד לכאלה שהפכו להיות אסרטיביים יותר בביטוי יהדותם. בקהילות רבות, חלק מן המשתתפים אמרו כי הם היו יותר מהוססים או מאופקים בביטוי או בהצגה פומבית של יהדותם, אף שהם לא בהכרח קשרו זאת לעלייה באנטישמיות. קבוצה אחת של יהודים צעירים, אשר היו בישראל בזמן מפגש הדיאלוג שלהם, אמרו כי הם מנסים לא לבטא בפומבי את יהדותם... [הם] ... חשים פחות בטוחים באירופה מאשר בארצות הברית.

בכמה מן הקהילות הגדולות (לדוגמה ניו יורק וקליבלנד) היינו עדים לתגובה הפוכה – חלק מהיהודים הפכו להיות תקיפים, אסרטיביים יותר בביטוי זהותם היהודית. בניו יורק, לדוגמה, משתתפים סיפרו כיצד ידידים ומכרים שלהם, שבדרך כלל היו אדישים לזהותם היהודית, הונעו להשתתף במצעד הסולידריות של ינואר 2020 (תחת הסיסמה "בלי שנאה, בלי פחד") בעיר ניו יורק, שאורגן לאחר פרץ של התקפות גופניות נגד חסידים. אחד המשתתפים מן העיר ניו יורק סיפר על כך ואמר כי "אולי באירופה יש אנשים המסתירים את ביטויי זהותם היהודית, אך לא בניו יורק".

בסך הכל, 17.5 אחוזים אמרו כי יהודים נהפכים להיות יותר אסרטיביים בביטוי זהותם למול האנטישמיות.

כמה משיבים, בהם כאלה שבאו מן הקהילות היותר קטנות, לא דיברו על זהות יהודית אסרטיבית יותר, אולם הם אמרו כי היותם ערים לאנטישמיות גרם להם לרצות להיות בסביבה של יהודים. משיבים אחרים דיברו גם הם על חיזוק ההרגשה והזהות היהודית כתוצאה מאנטישמיות. במילים אחרות, בנוסף לרצון להוציא החוצה, בצורה תקיפה יותר, כלפי אחרים, את הזהות היהודית של המשתתף (כפי שראינו בניו יורק ובקליבלנד), חלק מן המשתתפים הצביעו על חיזוק ההרגשה והזהות היהודית בחייהם הפנימיים.

כבר בתלמוד אובחן היחס הפרדוקסלי החיובי שבין אנטישמיות לבין זהות יהודית.

> "ויסר המלך [אחשוורוש] את טבעתו מעל ידו" (אסתר ג', י'). אמר רבי אבא בר כהנא: גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתנבאו להן לישראל שכולן לא החזירום למוטב ואילו הסרת טבעת החזירתן למוטב. (מסכת מגילה י"ד, א').

אף שטיעון זה הוא פרדוקסלי, ואף שבהחלט אין אנו שואפים לעלייה באנטישמיות בתור תרופת נגד להתבוללות, בכל זאת יכולים אנו להבין את ההיגיון שמאחורי טיעון זה.

גיבוש אסטרטגיה כנגד האנטישמיות

במרוצת ההיסטוריה נטו יהודים אמריקנים, בתור קבוצת מיעוט שחוותה רדיפה, לחבור למיעוטים ולקבוצות מקופחות אחרות. כך, ארגונים ומנהיגים דתיים יהודיים נטלו חלק בתנועת שוויון הזכויות של שנות ה־50' וה־60' במספרים שמעבר לשיעורם באוכלוסייה. אם כן עולות השאלות הבאות: מהי האסטרטגיה המועדפת למאבק נגד אנטישמיות? האם קואליציות עם קבוצות אחרות היא האסטרטגיה המועדפת? ואם אנו חוברים לקבוצות אחרות, האם מאמצינו המשותפים צריכים להתמקד במפורש באנטישמיות, או בגזענות במובנה הרחב?

בהנחה כי זו אסטרטגיה מועדפת, לאלה קבוצות עלינו לחבור? האם עלינו לחבור לקבוצות המחזיקות בהשקפות רחוקות בהרבה מן הקונסנסוס היהודי הרחב ביחס לישראל ולפלסטינים? או לקבוצות המחזיקות בהשקפות שונות ביחס לזכות להפלה מלאכותית? ומה לגבי קבוצות שחלק מחבריהן מבצעים פעולות אנטישמיות ו/או שחלק ממנהיגיהן משמיעים הצהרות שניתן לפרשן כמכילות תוכן אנטישמי?

במידה מסוימת, התשובות לשאלות אלה תלויה באופן שבו מבינים את האנטישמיות ואת שורשיה. האם אנטישמיות הינה אחת מבין דוגמאות שונות של גזענות ושל דעה קדומה, ולכן על יהודים להצטרף למאבקן של קבוצות אחרות הסובלות מגזענות ומאפליה כנגד תופעות אלה? או שלאנטישמיות יש (או גם יש) גורמים ושורשים ייחודיים, שבשלהם מאבק מאוחד עלול להיות פחות אפקטיבי?

באופן כללי, כשני שלישים ממשתתפי הדיאלוג חשבו כי הגידול באנטישמיות קשור לגידול בגזענות בכלל. רק כשליש חשבו כי הגידול נובע ממקורות ייחודיים של האנטישמיות. חלק מהמשתתפים בדיוני הקבוצות המפוצלות חשבו כי המענה לשאלה מתחלק בין קבוצות גיל: יהודים צעירים יותר מייחסים את הגידול באנטישמיות לעלייה בגזענות ובשנאה בכלל, ואילו אנשים מבוגרים יותר רואים את

האנטישמיות כנובעת ממקורות ייחודיים לה. השערה זו לא זכתה לתמיכה מוצקה בנתונים שהצטברו אצלנו. ברוב קבוצות הגיל, אפילו יותר משני שלישים חשבו כי הגידול באנטישמיות נובע מן הגידול בגזענות. עם זאת, בקבוצת גילאי 70–60, שלא היתה גדולה, קרוב ל–50 אחוז חשבו כי העלייה באנטישמיות נובעת ממקורותיה הייחודיים של האנטישמיות.

בהתאם לכך, ואף בצורה יותר בולטת, 92 אחוז ממשתתפי הדיאלוג חשבו כי האסטרטגיה המועדפת למאבק באנטישמיות היא ליצור קואליציות עם קבוצות אחרות הנאבקות בגזענות. במפגשי הדיאלוג עצמם, משתתפים רבים הצביעו על קואליציות כאלה, כגון הקואליציה של היהודים והשחורים באטלנטה, ושיבחו את תכונותיהן החיוביות ואת האפקטיביות שלהן.

למרות שבאופן כללי, במפגשי הדיאלוג הזכירו המשתתפים את האנטישמיות משמאל, והיו ערים לאנטישמיות מצד שחורים ומוסלמים, הם לא העלו נושא זה בקשר לבניית קואליציות. יתר על כן, חרף קיומה בקמפוסים אוניברסיטאיים ובכתיבה אקדמית, לא עלה עניין ה"הצטלבויות" (intersectionality). מונח זה מתייחס למסגרת קונספטואלית לשיתוף פעולה בקרב קבוצות הסובלות מדיכוי. במקורו, המונח התייחס לשאלה כיצד היבטים שונים של זהויות חברתיות ופוליטיות (מגדר, גזע, מעמד, מיניות, יכולות וכו') עלולים להצטרף ביחד על מנת ליצוא צורות ייחודיות של אפליה. אולם במרוצת הזמן, המונח החל להתייחס לרעיון כי קורבנות הדיכוי אינם יכולים ללחום את מלחמתם בנפרד זה מזה. על כולם להתאחד על מנת להיאבק בדיכוי. אולם בקמפוסים אוניברסיטאיים ובכתיבה אקדמית, יהודים בדרך כלל מוּדָרים ממסגרת זו. או שאינם נחשבים לסובלים מדיכוי, או שבאופן מרומז הם מחוברים לציונות, אידיאולוגיה "מדכאת". אם לשפוט על פי קבוצות הדיאלוג שלנו, הדרה זו איננה כה נפוצה ביחסי קהילה כלליים בין קבוצות (מחוץ לקמפוסים).

למעשה, 70 אחוז מן המשיבים ענו כי על היהודים ליצור קואליציות עם קבוצות אחרות כדי להילחם בגזענות ובאנטישמיות, כולל עם קבוצות שלרוב הקהילה היהודית עלולה להיות מחלוקת עמוקה עימן, כגון בנושאים הקשורים לישראל ולפלסטין. למרות זאת עלו דעות מגוונות ביחס לנושא זה. אף על פי ש–80 אחוז מאלה שחשבו כי לאנטישמיות יש זיקה לגזענות באופן כללי הביעו נכונות להיכנס לקואליציות עם קבוצות אחרות (אפילו פרובלמטיות), קרוב למחצית מאלה שחשבו כי האנטישמיות היא ייחודית הביעו אי–נכונות להיכנס לקואליציות מסוג זה.

יש לציין כי זה איננו הנושא היחיד שבו נמצא שוני בין אלה החושבים כי האנטישמיות היא ייחודית לבין כלל המשיבים. כפי שראינו, רק 23 אחוז מכלל המשיבים חשבו על מעבר לישראל כתוצאה מן העלייה באנטישמיות. אולם בין אלה שחשבו כי

לאנטישמיות יש מקורות ייחודיים, 32 אחוז שקלו מעבר לישראל. דומה שאלה החושבים כי לאנטישמיות יש מקורות ייחודיים יותר פרטיקולריסטיים ומכוונים לקהילה היהודית פנימה. מאשר הקבוצה בכללותה.

כאשר אחד המנחים העלה באופן ספציפי את הנושא של יצירת קואליציות עם "חיי שחורים נחשבים" (Black Lives Matter), היו בכמה מקרים משתתפים שהבדילו בין "חיי שחורים נחשבים", הארגון, שיש לו חברים, הנהגה ומדיניות רשמיים, לבין "חיי שחורים נחשבים" בתור תנועה, המבטאת דחייה רחבה כנגד אלימות משטרתית המכוּונת כלפי שחורים ו"גזענות מערכתית" באמריקה. הם טענו כי בעוד שהארגון הינו אנטי-ישראלי ותומך BDS, אין זה נכון לגבי התנועה.

אחת האסטרטגיות למאבק באנטישמיות שהוזכרה כמעט בכל מפגש ועל ידי משתתפים רבים היתה הצורך "לחנך" לא יהודים, בין בתור שכנים ובין בתור עמיתים לעבודה, אודות יהודים. דהיינו, משתתפים רבים הניחו כי דעות אנטישמיות או השקפות בלתי אוהדות אודות יהודים נבעו פשוט מחוסר ידע. דעה זו שררה בעיקר בקהילות שבהן האוכלוסייה היהודית קטנה ומפוזרת, ובהן היהודים חיים בקרב אוכלוסייה לא-יהודית גדולה בהרבה. מצב זה אִפיין, במידה מסוימת, את האוכלוסייה היהודית בקהילות בדרום ארה"ב ואת הפדרציה של נובה סקושה, המייצגת יחידים וקהילות יהודיים המפוזרים במחוזות החוף האטלנטי של קנדה.

מקומה של ישראל

השאלון כלל רק שאלה פתוחה אחת: "האם לדעתך ישראל יכולה לסייע במאבק נגד אנטישמיות? ואם כן, כיצד?"

מיעוט מן המשתתפים השיבו בשלילה. אחד המשיבים מנובה סקושה הסביר כי "ישראל היא גורם מעורר מחלוקת מבחינה בינלאומית - הדבר עלול להזיק יותר מאשר להועיל". ברוח דומה, משתתף אחר כתב כי "ישראל עלולה לגרום בארה"ב יותר בעיות הקשורות לאנטישמיות". אחד המשיבים בקליבלנד טען כי "לישראלים אין הבנה של הניסיון היהודי-אמריקני".

אולם רוב המשיבים ענו בחיוב. תשובותיהן התייחסו למספר רמות. חלק חשבו כי מדינת ישראל, בתור המדינה היהודית, צריכה ויכולה לספק משאבים, מימון, ארגון וכיו"ב לסיוע במאבק נגד אנטישמיות ברמה טקטית. כך, אחד המשיבים בשיקגו כתב, "כן, לתמוך בצורה טובה יותר בסטודנטים יהודיים בקמפוסים של אוניברסיטאות אמריקניות. לספק הכוונה לארגונים יהודיים בארה"ב ולהיכנס לשותפויות עימם. להתאחד בצורה איתנה עם יהודי התפוצות במאבק נגד האנטישמיות". ברוח

דומה השיב משתתף מוושינגטון, "כן, זו המדינה היהודית, לכן ברור שהיא תוכל לסייע במאבק נגד האנטישמיות - להפעיל את מוסדותיה, סוכנויותיה ומשרדיה הממשלתיים, האוניברסיטאות והארגונים שלא למטרות רווח שלה".

עם זאת, רבים מן המשתתפים הבינו שאלה זו כמתייחסת לרמה יותר מהותית, ודנו בשאלה כיצד המדיניות והחברה בישראל גם תורמות לאנטישמיות וגם ממתנת אותה. עבור רבים, הייתה זו שאלה של "הסברה" ו"חינוך". במילים אחרות, ישראל איננה חייבת לשנות את מדיניותה, אלא רק את הצורה שבה היא מציגה מדיניות זו. כך, למשל, אחד המשיבים מוונקובר כתב, "כן - יותר מודעות ציבורית ויותר חינוך אודות הסכסוך במזרח התיכון". תשובה דומה למדי נתקבלה ממשיב אחר, "דומה שלישראל (דהיינו ממשלתה, היחסים עם הפלסטינים וכו') יש בעיה של יחסי ציבור בצפון אמריקה. לתחושתי, תפיסה שלילית זו [של ישראל] תורמת לאנטישמיות".

אולם משיבים אחרים התייחסו למה שישראל עושה בפועל, ולא רק לאופן שבו היא נתפסת. בצד החיובי, משתתף בקבוצת הדיון של ניו יורק הציע כי ישראל מחלישה את האנטישמיות, משום שהיא מגדלור של דמוקרטיה". משיב משיקגו ציין היבטים אחרים: "חדשנות, מנהיגות והצלחה מתמשכות בתחומי טכנולוגיה, רפואה וכו' מסייעות להמחיש את תרומותיו של העם היהודי לטובת החברה האנושית".

אך משיבים אחרים התמקדו בתרומתה של ישראל לאנטישמיות בשל התנהגותה ומדיניותה. רבות מן ההערות האלה התייחסו לפלסטינים ולמיעוט הערבי בישראל. כך ניסח אחד המשתתפים מקליבלנד את תגובתו: "סיום הכיבוש יועיל לסילוק אחד מן המקורות הגדולים לאנטישמיות". משיב אחר מקליבלנד כתב: אני חושב שאנטישמיות רבה נובעת מן הסכסוך הישראלי-פלסטיני". במפגשי הדיאלוג עצמם העלו משתתפים את נושא הסיפוח של שטחי הגדה המערבית, ואמרו כי צעד כזה יתרום לדימוי שלילי של ישראל ושל יהודים.

חלק מן המשתתפים הזכירו גם נושאים אחרים. משיב מישראל כתב: "המסרים הבאים מן המנהיגות הנוכחית בישראל יכלו לגלות יותר נדיבות בנוגע להכללה, לדוגמה ביחס שמקבלות קהילות רפורמיות וקונסרבטיביות בישראל ויכולתן להיות חברים גלויים של החברה הישראלית". שני משיבים הזכירו את תמיכתם של פוליטיקאים ישראלים מסוימים בטיפולי "המרה" ללהט"בים כתורמת לדימויה השלילי של ישראל ולאנטישמיות.

רבים בקבוצות המפוצלות ציינו כי אף שהאנטישמיות נובע גם מן הימין הלאומני והדוגלים בעליונות הגזע הלבן וגם מן השמאל האנטי-ציוני והאנטישמי, ההנהגה הקהילתית היהודית נוטה להתמקד בעיקר בשמאל. (מחקר שנערך לאחרונה על ידי המרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה אודות התנודות בדעותיהם של

יהודי ארה"ב, בהובלתו של דר' אירווין מנסדורף, מצא כי רוב מכריע בקרב יהודי אמריקה מאמינים כי מקור האנטישמיות הוא הימין הלאומני והדוגלים בעליונות לבנה; אולם רוב ההנהגה הקהילתית היהודית-אמריקנית ומדינת ישראל מתמקדים בשמאל).[5] אנו תמהים: האם זה משום שבעיניה של ההנהגה היהודית הקהילתית, הביקורת הגדלה והולכת על ישראל במפלגה הדמוקרטית (שאיננה אנטישמית, אך בעייתית מבחינתם של רבים) מתחברת לאנטישמיות?

שאלה מציקה אחרת היא יחסיה של ישראל עם משטרים לאומניים או פופוליסטיים. ישראל נהנית מתמיכה ממשלתית ועממית בארצות הנשלטות ע"י מפלגות ימניות לאומניות או פופוליסטיות כגון הודו, ברזיל, הונגריה ופולין. משטרים אלה תומכים, או לכל הפחות אינם משמיעים ביקורת, על מדיניותה של ישראל. ישראל, מצידה, תומכת במדינות ובמשטרים אלה, ומקיימת יחסי שיתוף פעולה עימם. חלקם, כגון הונגריה ופולין, מקדמים צעדי מדיניות אנטישמיים ו/או משמיעים רטוריקה אנטישמית. לעיתים תכופות, מדינויות ורטוריקה אלה גורמות אי-נוחות לקהילות היהודיות המקומיות. בהתאם לכך העלינו את השאלה: "האם על ישראל לקיים קשרי ידידות ותמיכה עם מדינות וממשלות (לדוגמה הונגריה ופולין) בעלות נטיות אנטישמיות, אם הן מעניקות לישראל תמיכה דיפלומטית בפורומים בינלאומיים?" ו-"היכן מסתיימת אחריותה [של ישראל] כלפי עצמה ומתחילה אחריותה כלפי העם היהודי (בהנחה שחלה עליה אחריות כזו)?"

בקרב המשיבים, השיעור הגדול ביותר (40 אחוז) ענו על שאלות אלה כי "יש להניח לישראל את היכולת לחזק את יחסיה עם ממשלות התומכות בישראל, גם אם חלק ממנהיגיהן ומדיניותיהן הינו בעייתי". 30 אחוז השיבו כי "זהו עניין שעל ממשלת ישראל והעם בישראל להחליט לגביו", ו-23 אחוז אמרו כי הם מעדיפים שישראל תשלול התנהגות מסוג זה.

אנטישמיות וטבעה של הזהות היהודית

דַּנּוּ לעיל בהשפעת האנטישמיות על הזהות היהודית כיום. אולם ישנה טענה אחרת, מרחיקת לכת הרבה יותר, שבה עלינו לדון, ולפיה האנטישמיות מספקת את הבסיס המהותי לזהות היהודית העכשווית, כי היא יוצרת זהות זו וכי אנו יהודים רק בשל האנטישמיות. כפי שניסח זאת ז'אן-פול סארטר: "היהודי הוא מי שאחרים רואים בו יהודי... האנטישמי הוא עושה את היהודי".[6] סארטר טען זאת בשנת 1944 ביחס

5 אירווין ג'. מנסדורף, "היהדות האמריקנית בתהליכי שינוי? כיצד, אולי, משתנות הדעות לגבי ישראל", המרכז הירושלמי לענייני ציבור, ירושלים, 2020.

6 מחשבות על השאלה היהודית, עמ' 78.

לאינטלקטואלים יהודיים מתבוללים שאותם הכיר בפריז, לדוגמה אנרי ברגסון, ריימון ארון וקלוד לוי-שטראוס. יתכן שניתן לטעון זאת גם לגבי יהודים אמריקנים כיום. דומה שהעובדה שבעת שהאנטישמיות נחלשה, לאחר מלחמת העולם השנייה, יהודים כה רבים נישאו בנישואי תערובת והתבוללו מצביעה על כך שמה שהחזיק אותם בתור יהודים היה שהגויים ראו בהם יהודים, "שונים". ברגע שבו יהודים החלו להתקבל בברכה לחברה אמריקנית, רבים פשוט נעלמו.

כאשר העלינו בקבוצות הדיון שאלה, "האם אנו יהודים רק בשל האנטישמיות?" ציינו חלק מן המשתתפים כי הם מעולם לא חשבו על השאלה מן הזווית זו. אולם לאחר שחשבו עליה, רוב המשתתפים אמרו כי יש יהודים רבים השומרים על זהותם היהודית רק משום שבני אדם אחרים התייחסו אליהם כשונים והפלו אותם לרעה. הם אמרו כי מבחינה זו אנטישמיות היא "חיובית" לזהות היהודית (כפי שרומזת האמירה התלמודית שצוטטה לעיל). אולם כמעט כל משתתפי הדיאלוג, אשר ברובם הם יהודים מעורבים ומחויבים, ראו בכך צורה עלובה של זהות יהודית. הם טענו בתוקף כי צורה ראויה וערכית יותר של זהות יהודית היא זו המתבססת על המשמעות המהותית, הפנימית של היות האדם יהודי, ועל תחושת ההגשמה והסיפוק שהיהדות מעניקה לחיי האדם. כפי שניסח זאת אחד המשתתפים מישראל: "מסוכן לבסס את הזהות על אנטישמיות; יש לנו מורשת עשירה". משתתף צעיר מפאלם ביץ' חשב כך גם הוא: "אל לנו להניח לאנטישמיות לקבוע את הזהות היהודית".

מתשובותיהם של משיבים אלה מהדהד ניתוחו של סארטר לגבי התשובות היהודיות לאנטישמיות. סארטר מבדיל בין יהודים "אותנטיים" ו"בלתי-אותנטיים". "האותנטיות... פירושה להיות בעל מודעות בהירה ואמיתית לסיטואציה. לקבל על עצמך את האחריות ואת הסיכונים שהסיטואציה הזאת מביאה איתה , ולשאת את החירות הזאת מתוך גאווה או מתוך שפלות רוח ולפעמים מתוך אימה ושנאה".[7] ומצד שני: "כי מה שמאפיין אותם [היהודים הבלתי-אותנטיים]... זה שהם חיים את הסיטואציה שלהם תוך כדי בריחה ממנה; הם בחרו לשלול אותה או לשלול את האחריות שלהם, או לשלול את היותם נטושים, מצב שנראה להם בלתי-נסבל".[8]

מה שחשוב הוא שהיהודי (או היהודיה) האותנטי, בקבלו את מצבו ואת האחריות הכרוכה בו, מגיב על יהודיותו (גם אם יהודיותו נכפתה עליו מבחוץ) באופן שהוא עצמו קבע, כלומר מתוך חופש. יהודיותו, בסופו של דבר, היא משהו שהוא עצמו יוצר, והיא כרוכה בקבלת אחריות עליה מצידו.

7 מחשבות על השאלה היהודית, ע' 96

8 שם, ע' 98

ברוח זו, משתתפים רבים אמרו או רמזו כי התגובה המתאימה באמת לאנטישמיות היא לא רק להיאבק בה בספֵירות הציבוריות והפוליטיות, אלא להגביר את המחויבות לזהות יהודית וללמידה יהודית. כלומר, יהודיותו של היחיד צריכה להיות יותר ויותר "למען עצמו" (pour soi), להיווצר מתוך הכרה עצמית ומבחירה, ולהתבסס פחות על איך שהאחרים מגדירים יהודים ומתייחסים אליהם. למעשה, היו כאלה שאמרו כי למול האנטישמיות, יש להגביר את המחויבות, הפרקטיקה והלמידה היהודית, וכי זו תהיה התשובה הטובה ביותר לאנטישמיות.

מסקנות

ניתן להציב דילמה דומה ביחס לאותנטיות התגובה לאנטישמיות עצמה. הקהילה היהודית באמריקה נהנתה מהצלחה חסרת תקדים מאז מלחמת העולם השנייה. היא המיעוט הנמצא במצב הכלכלי הטוב ביותר, וברמת החינוך וההשכלה הגבוהה ביותר. עבור קהילה המהווה פחות מ-3 אחוזים מן האוכלוסייה, יש לה מעמד שאין לשום קהילה אחרת בזירה הפוליטית, בשוק ההון, באקדמיה ובתקשורת. עד לאחרונה, אי-אפשר היה להעלות על הדעת אנטישמיות אלימה מתמשכת. הדילמה העיקרית שבפניה ניצבים יהודי אמריקה היא איזה משקל לייחס להתפרצויות האנטישמיות שהם התנסו בהן בשנים האחרונות. האם הן רק תופעה זניחה וחולפת? או שזו התפתחות הדורשת "הכרה אמיתית וצלולה של המצב". כי התכחשות לה תהווה בריחה בלתי-אותנטית מן המצב כפי שהוא.

ראינו כי עבור משתתפים רבים, האירועים בתקופה האחרונה "ערערו את אמונתם" בכך שאמריקה שונה ביחס לאנטישמיות, אך, בסופו של דבר, הם עדיין מחזיקים באמונה זו. בו-זמנית, רוב המשתתפים חושבים כי העלייה באנטישמיות קשורה לעלייה כללית בשנאה גזענית, וכי ניתן לתקן דעות אנטישמיות על ידי "חינוך" האוכלוסייה הלא-יהודית שמסביב לקהילה היהודית. בוודאי נעים יותר לחשוב שהשנאה המכוונת כלפי אדם כלשהו איננה ספציפית כלפיו, אלא היא חלק מתופעה כללית יותר. גם נעים יותר לחשוב כי הדעות השליליות שיש לאנשים הינן תוצאה של אי-הבנה ושל מידע לקוי, וניתן לתקנן באמצעות חינוך.

אחת הדילמות שבפניהן עומד היהודי המודרני היא האם הוא באמת דומה לבני אדם אחרים או שונה מהם. האידיאולוגיה של הנאורות טוענת, כמובן, כי היהודים זהים לכל בני האדם האחרים, ועל כן הם צריכים להיות חברים מלאים בישויות דמוקרטיות וליהנות מזכויות אנושיות ואזרחיות מלאות. אולם הניסיון ההיסטורי ומצבם הסוציו-אקונומי של יהודים באירופה ובמזרח התיכון היו שונים, ודבר זה הפך את היהודים, בדרכים שונות, לשונים בהרגלים, במנטליות, בשאיפות שלהם,

ובדרכים אחרות. חנה ארנדט הצביעה על כך שהיו יהודים שחשו אי-נוחות בשל האמנסיפציה, בשל מודעותם לכך שיהודים הם אכן שונים. אם הם יהפכו לאזרחים שווים יחד עם כל שאר האוכלוסייה, לא תהיה עוד לגיטימציה לשונותם, ולמעשה זה יחשוף אותם להתקפות. יהודי אמריקה, אולי יותר מכל הקבוצות היהודיות האחרות בעולם המודרני, חשו ביטחון בידיעה כי הם אינם שונים מאמריקנים אחרים. התקריות האנטישמיות מהתקופה האחרונה גרמו, אולי, לסדק בתחושת ביטחון זו, ורמזו להם כי גם הם, אולי, עלולים לעמוד בפני העובדה שאחרים רואים בהם יעד לשנאה המיוחדת רק להם.

המלצות מדיניות

1. **על ההנהגה היהודית בצפון אמריקה, אירופה וישראל להיות פרו-אקטיבית בגיבוש קואליציות רחבות עם הנהגות אתניות ודתיות החולקות מחויבות למאבק נגד שנאה ואנטישמיות.** 92 אחוזים ממשתתפי הדיאלוג הסכימו כי האסטרטגיה המועדפת למלחמה באנטישמיות היא באמצעות קואליציות עם קבוצות אחרות, במטרה להיאבק בגזענות ובשנאה.

2. **על ההנהגה היהודית לערוך איזון מחדש של ההצהרות הפומביות על מנת לשקף באורח מהימן יותר את מה שזוכה להכרה רחבה: אנטישמיות צומחת בראש ובראשונה מקבוצות לאומניות/גזעניות והיא ממונפת ומופצת באמצעות הרשתות החברתיות.** עם זאת, קיימת הכרה רחבה בכך שבשנים האחרונות, השקפות אנטישמיות ופשעי שנאה התעצמו, והם נובעים ממקורות רבים ומגוונים, כולל הימין והשמאל הפוליטי. כל אלה השואפים להיאבק בשנאה ובאנטישמיות חייבים להקדיש לכך תשומת לב ומשאבים מתאימים.

3. **על ההנהגות בישראל ובתפוצות להבהיר את התוכן ההגדרתי של מונחים דוגמת "אנטישמי", "אנטי-ציוני" ו"אנטי-ישראלי". מונחים אלה משמשים לעיתים קרובות בצורה חליפית כדי לאפיין השקפות ביקורתיות על מדיוניות של ממשלת ישראל. השימוש המופקר במונחים אלה מפחית את אמינותם, מרוקן אותם מתוכן, ועלול להיראות כחלק ממאמץ להגביל את הדיון והוויכוח. דייקנות לגבי מה שמהווה שפה אנטישמית יוכל לחזק את מאמצי המאבק והגינוי של התנהגות זו.**

4. **על ישראל לנהוג בזהירות ביחסיה עם מדינות, מפלגות, ומנהיגים זרים המגלים ידידות רבה כלפי ישראל, אך סוטים מנורמות דמוקרטיות, מאפשרים לקבוצות אנטישמיות לשגשג, ו/או משתמשים בדימויים אנטישמיים.** אף שמנהיגי התפוצות מכבדים את חופש הפעולה של ישראל בנקיטת צעדי מדיניות הנחשבים כנחוצים,

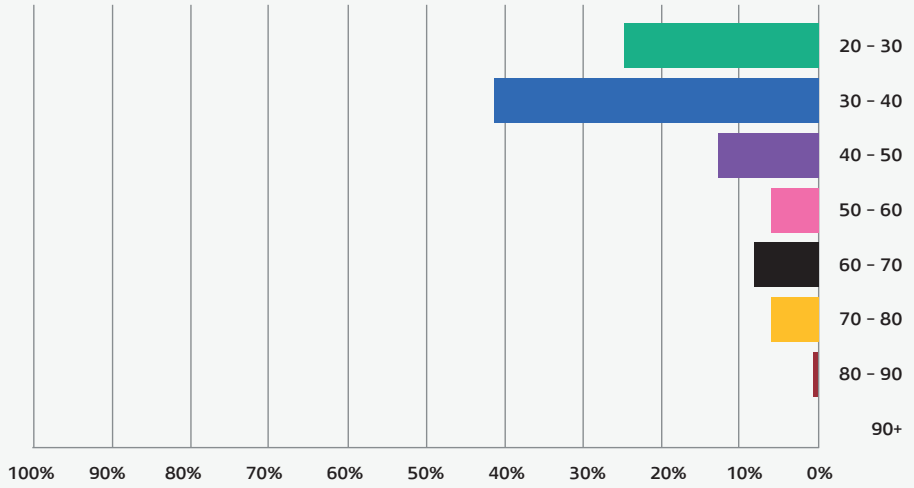
הרי חיזוק היחסים עם מדינות כאלה פוגע בתדמיתה של ישראל בעיני הציבור בארצות הברית, עלול לגרום לדור הצעיר היהודי להרחיק את עצמו מישראל, ועלול לתרום לעלייה באנטישמיות.

5. **יש ליזום מחקר רציני מטעם אוניברסיטה או גוף אקדמי על מנת לזהות את מה שהוכח כאפקטיבי בהחלשת שנאה, גזענות ואנטישמיות.** אף שמשתתפי הדיאלוג הכירו בערך הזיהוי, הגינוי והביוש של מנהיגים וארגונים המקדמים השקפות אנטישמיות, דומה שמאמצים פומביים מסוג זה כשלעצמם אינם מספיקים על מנת לעקר את הגידול באנטישמיות. מאז מלחמת העולם השנייה, ארגונים רבים - בקהילה היהודית ומעבר לה - פיתחו יוזמות לצורך מאבק והפחתה של שנאה, גזענות ואנטישמיות, ויש ליזום ניתוח יעילות מקיף של יוזמות אלה. לשם כך יהיה צורך במימון בהיקף גדול; הארגונים היהודיים, נדבנים וממשלות (כולל ישראל) יצטרכו לשלב את משאביהם על מנת להבטיח את הצלחתו של מאמץ זה.

6. **מחנכים יהודיים צריכים לשקול כיצד לספק למתבגרים, סטודנטים ובוגרים צעירים, כישורים לזיהוי התנהגויות אנטישמיות ותגובות אפשרויות.** החינוך היהודי בתפוצות מתמקד, בעיקר לגבי אלה שלא גדלו במשפחות ובקהילות בעלות מעורבות והזדהות גבוהה, בהצגת השמחה וההשראה הצפונות בחיים יהודיים. המטרה הייתה לגרום למתחנכים להתחיל מסע יהודי אישי. התוצאה הייתה עידוד ההשתתפות במחנות קיץ יהודיים, ביקורים בישראל, קבוצות נוער - חינוך יהודי בלתי-פורמלי, ובמקביל חיזוק החינוך היהודי הפורמלי אצל אלה שהזדהותם גבוהה יותר. חינוך המקנה ידע על השואה, הוא אמנם אפקטיבי וחשוב, אך הוא בהגדרתו היסטוריה יהודית. התנאים הנוכחיים מחייבים כישורים חדשים על מנת להגיב על אתגרים הניצבים לפתחנו. תוכנית הלימודים חייבת, מבלי להתחשב במערך החינוכי הספציפי, לכלול מתן וחיזוק של כישורי חוסן נפשי - היכולת להתמיד בפרקטיקה יהודית ולהזדהות גם למול התנגדות ואיבה.

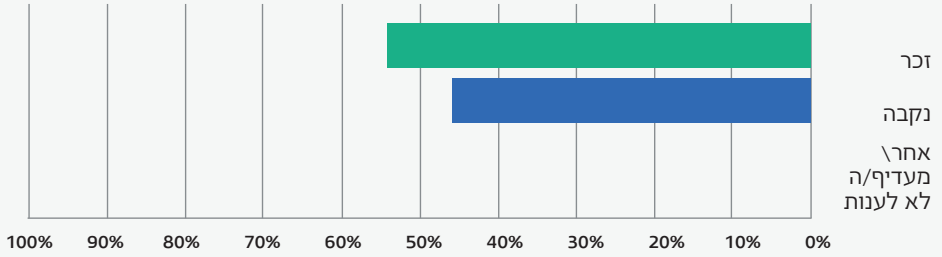
נספח 1: התפלגות התשובות לשאלון

שאלה 1. התפלגות גילאים

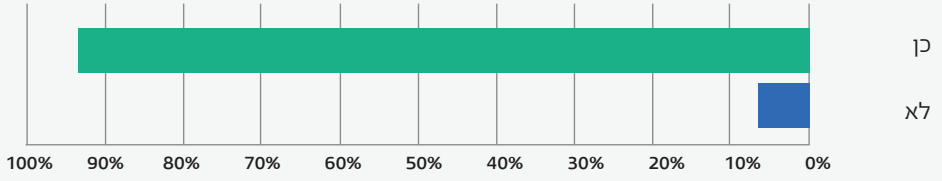
	אחוזים	מספרים מוחלטים
30 - 20	24.81%	33
40 - 30	41.35%	55
50 - 40	12.78%	17
60 - 50	6.02%	8
70 - 60	8.27%	11
80 - 70	6.02%	8
90 - 80	0.75%	1
90+		0.0%
סה"כ		133

שאלה 2. מגדר

	אחוזים	מספרים מוחלטים
זכר	54.14%	72
נקבה	45.86%	61
אחר \ מעדיף/ה לא לענות	0.0%	0
סה"כ		133

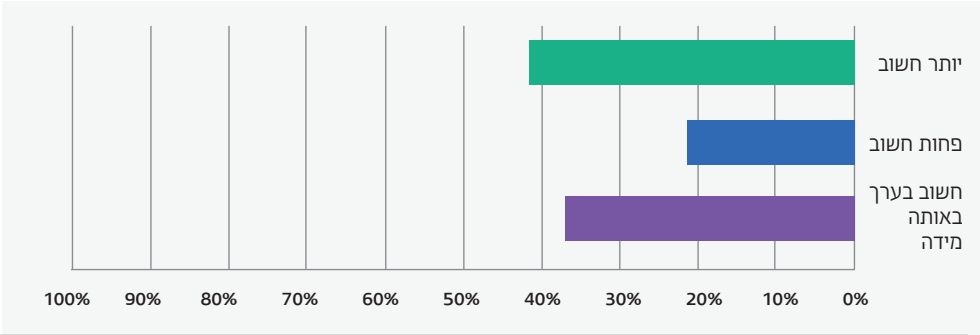
שאלה 3. האנטישמיות חמורה יותר כיום משהיתה לפני עשר שנים - האם אתה מסכים לקביעה זו?

	אחוזים	מספרים מוחלטים
כן	93.46%	143
לא	6.54%	10
סה"כ		153

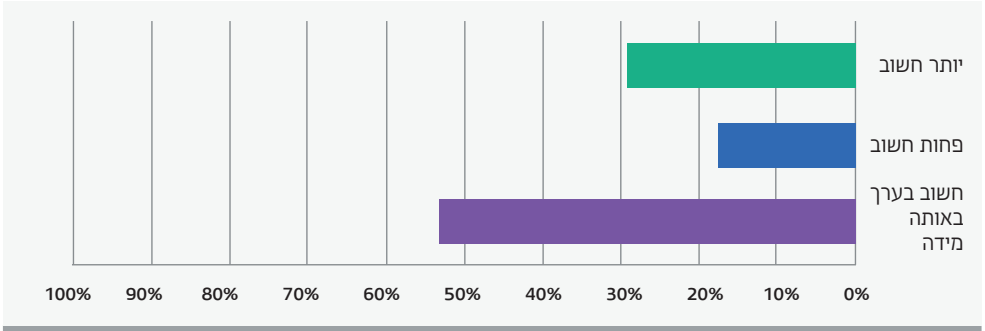
שאלה 4. סדר היום הקהילתי היהודי כלל מאז ומתמיד מגוון רחב של נושאים. אנו מעוניינים לדעת איזו עדיפות לדעתך יש לתת לנושא המאבק באנטישמיות? לדעתך, האם נושא זה יותר חשוב, פחות חשוב? האם חשיבותו דומה לנושאים

שאלה 4.1. חיזוק הזהות היהודית בקרב הדור הצעיר (חיזוק החינוך היהודי; ביקורים בישראל; מחנות קיץ יהודיים; וכו')

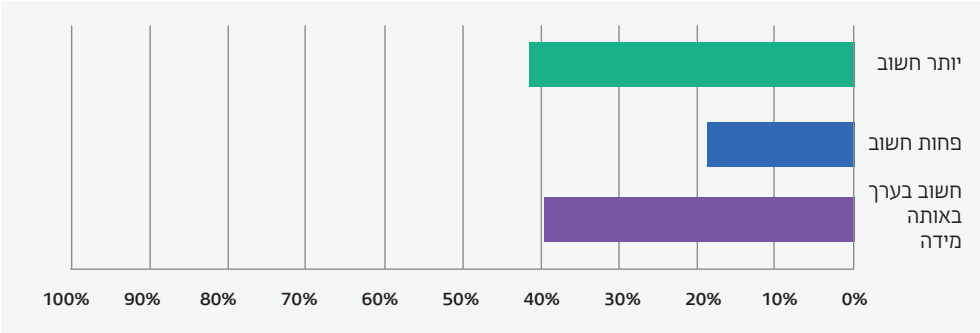
	אחוזים	מספרים מוחלטים
יותר חשוב	41.56%	64
פחות חשוב	21.43%	33
חשוב בערך באותה מידה	37.01%	57
סה"כ		154

שאלה 4.2. דאגה לעניים ולקשישים יהודיים

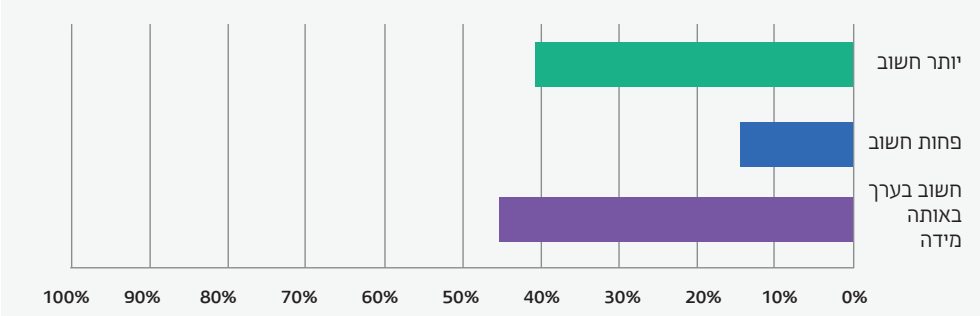
	אחוזים	מספרים מוחלטים
יותר חשוב	29.22%	45
פחות חשוב	17.53%	27
חשוב בערך באותה מידה	53.25%	82
סה"כ		154

שאלה 4.3. חיזוק הקואליציה הדו-מפלגתית הפועלת להבטחת ביטחונה של ישראל

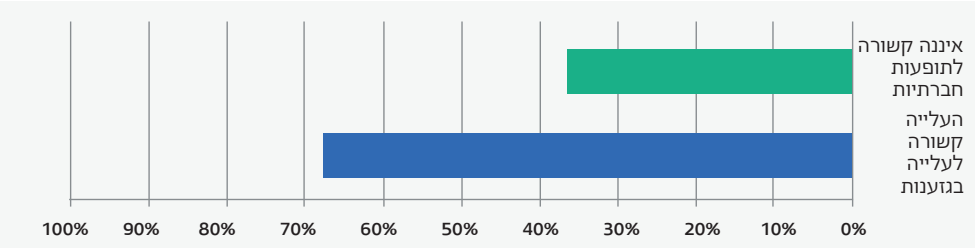
	אחוזים	מספרים מוחלטים
יותר חשוב	41.56%	64
פחות חשוב	18.83%	29
חשוב בערך באותה מידה	39.61%	61
סה"כ		154

שאלה 4.4. המאבק נגד תנועת ה-BDS בקמפוסים

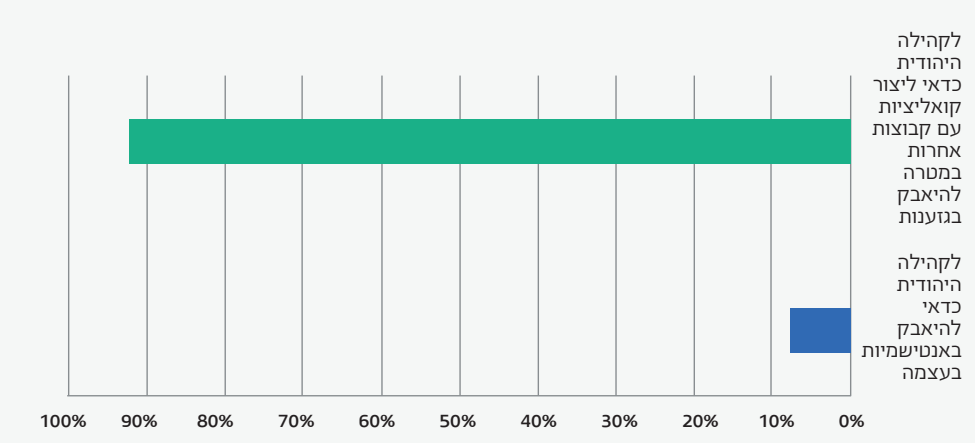
	אחוזים	מספרים מוחלטים
יותר חשוב	40.52%	62
פחות חשוב	14.38%	22
חשוב בערך באותה מידה	45.1%	69
סה"כ		153

שאלה 5. יש כאלה המאמינים כי העלייה בדעות ובתקריות אנטישמיות הינה חלק מעלייה כללית בגזענות בצפון אמריקה (נגד אפרו-אמריקנים, לטינים, מהגרים ואחרים). לעומתם, יש כאלה המאמינים כי לאנטישמיות יש מקורות ואופי ייחודיים משלה. סמן איזו משתי אפשרויות אלה נכונה יותר:

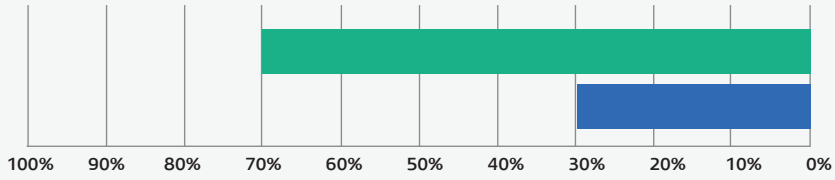
	אחוזים	מספרים מוחלטים
העלייה לאחרונה באנטישמיות נובעת מן המקורות הייחודיים של האנטישמיות ואיננה קשורה לתופעות חברתיות אחרות	36.36%	56
העלייה לאחרונה קשורה לעלייה בגזענות באופן כללי	67.53%	104
סה"כ		154

שאלה 6. מה לדעתך צריכה להיות האסטרטגיה המועדפת ללחימה באנטישמיות?

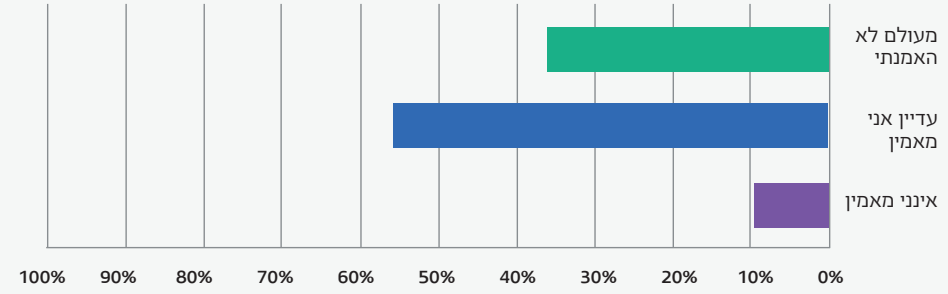
	אחוזים	מספרים מוחלטים
לקהילה היהודית כדאי ליצור קואליציות עם קבוצות אחרות במטרה להיאבק בגזענות	92.21%	142
לקהילה היהודית כדאי להיאבק באנטישמיות בעצמה	7.79%	12
סה"כ		154

שאלה 7. האם הינך מוכן לכך שהקהילה היהודית תצטרף לקואליציות הנלחמות בגזענות, הכוללות קבוצות שמחזיקות בהשקפות המנוגדות לקונסנסוס היהודי הרחב, לדוגמה בקשר לישראל ופלסטין, ו/או החופש/איסור הפלות מלאכותיות?

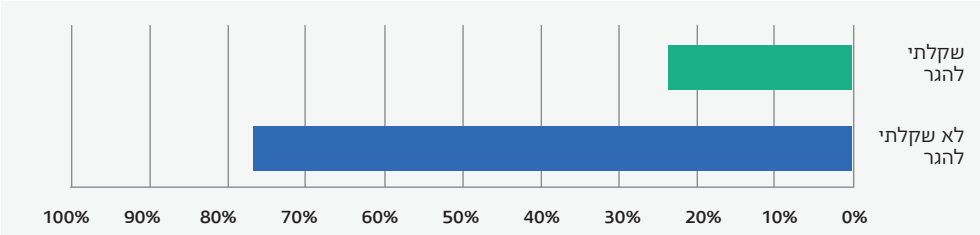
	אחוזים	מספרים מוחלטים
כן	70.13%	108
לא	29.87%	46
סה"כ		154

שאלה 8. רבים מיהודי צפון אמריקה מאמינים כי "צפון אמריקה הינה שונה", כלומר, יהודי צפון אמריקה לא סבלו מאנטישמיות אלימה ואגרסיבית, כפי שסבלו יהודים במקומות אחרים, לדוגמה אירופה. האם העלייה לאחרונה ברטוריקה ובהתקפות אנטישמיות אלימות ערערה או אִיתגרה אמונה זו מצידך:

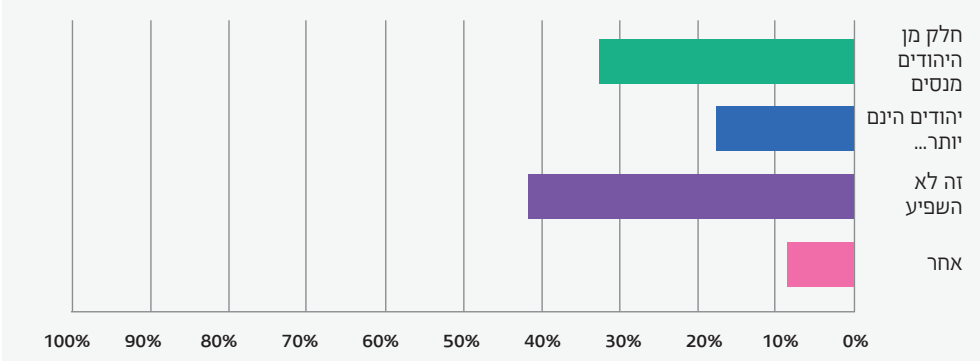
	אחוזים	מספרים מוחלטים
מעולם לא האמנתי כי צפון אמריקה הינה שונה	35.95%	55
היא ערערה אותה במידה קטנה, אך עדיין אני מאמין כי צפון אמריקה הינה שונה	55.56%	85
היא ערערה אותה לחלוטין. אינני מאמין כי אני יכול לחיות חיים יהודיים מלאים, ללא כל דאגה, בצפון אמריקה	8.5%	13
סה"כ		153

שאלה 9. אחת הסיבות להקמתה של מדינת ישראל היתה על מנת שתשמש כ"מקלט בטוח" ליהודים שסבלו מרדיפות או מאנטישמיות. לנוכח העלייה לאחרונה בדעות ובתקריות אנטישמיות, האם:

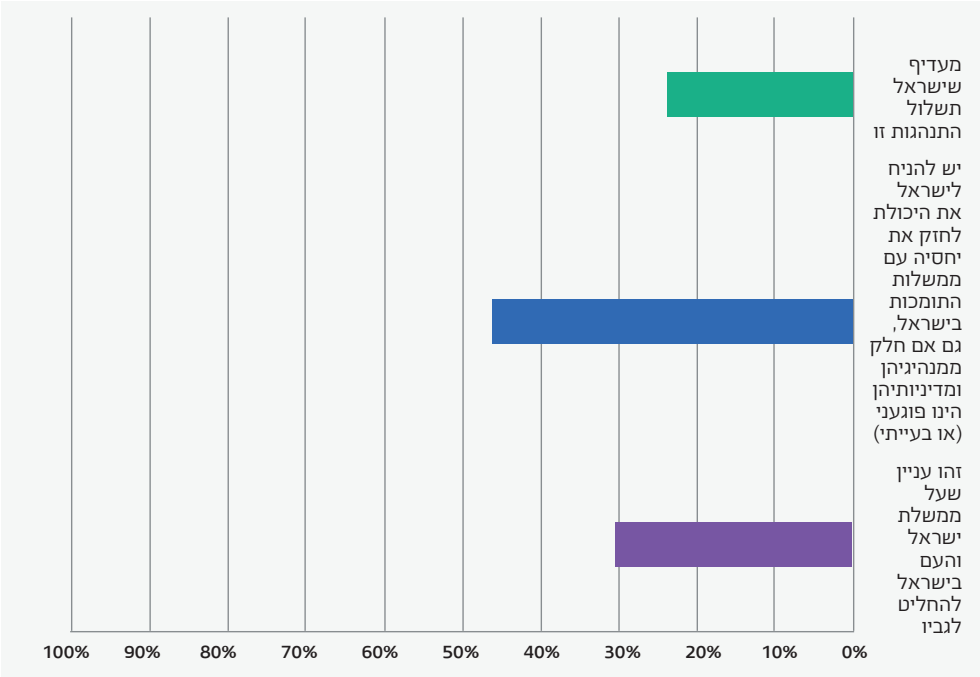
	אחוזים	מספרים מוחלטים
שקלתי להגר/לחיות בישראל באופן שונה ממה שחשבתי על כך קודם לכן	23.49%	35
אמנם אני מודאג מאוד בשל העלייה באנטישמיות, אולם עד כה לא שקלתי להגר/לחיות בישראל	76.51%	114
סה"כ		154

שאלה 10. במהלך ההיסטוריה, יהודים הגיבו לעלייה באנטישמיות בדרכים שונות. חלק מהיהודים רצו להסתיר או "להנמיך" את יהדותם; אחרים דווקא חשו דחף להבליט אותה. לנוכח מה שקורה בקמפוסים של מכללות, במוסדות קהילתיים יהודיים חשובים, ובקרב ידידיך ומשפחתך, מה מן האמירות הבאות מבטא בצורה הטובה ביותר את מה שאתה רואה:

	אחוזים	מספרים מוחלטים
חלק מן היהודים מנסים להיות מאופקים יותר בביטוי הנראה לעין של יהדותם	32.47%	50
יהודים הינם יותר אסרטיביים בביטוי יהדותם	17.53%	27
בסך הכל, זה לא השפיע על האופן שבו יהודים מציגים/מבטאים את יהדותם	41.56%	64
אחר (נא לפרט)	8.44%	13
סה"כ		154

שאלה 11. בשנים האחרונות לישראל יש קשרים ידידותיים עם ארצות כגון פולין והונגריה, המונהגות על ידי מנהיגים שהפגינו נטיות אנטישמיות ו/או דיברו בפומבי באופנים שמשקיפים רבים רואים אותם כאנטישמיים. מהי תגובתך על כך?

	אחוזים	מספרים מוחלטים
	23.68%	36
יש להניח לישראל את היכולת לחזק את יחסיה עם ממשלות התומכות בישראל, גם אם חלק ממנהיגיהן ומדיניותיהן הינו פוגעני (או בעייתי)	46.05%	70
זהו עניין שעל ממשלת ישראל והעם בישראל להחליט לגביו	30.26%	46
סה"כ		152

שאלה 12. שאלה פתוחה, האם לדעתך ישראל יכולה לסייע במאבק נגד האנטישמיות? אם כן - כיצד?

השיבו: 126 | בחרו שלא לענות: 28

1	יותר חינוך, אולי?
2	כן. דיאלוג משופר.
3	יחסי ציבור טובים יותר והסברה
4	אינני בטוח
5	כן
6	כן - יותר מודעות ציבורית וחינוך אודות הסכסוך המזרח-תיכוני, ציונות
7	שינוי מדיניות החוץ שלה ועבודה על המוניטין הבינלאומי שלה
8	נושא מסובך. אני חושב שבמקרה זה אנו יכולים לראות את האנטישמיות מן הימין הקיצוני (alt-right) ומן השמאל הפרוגרסיבי כנושאים נפרדים שישראל מתייחסת אליהם בנפרד.
9	על ידי מתן דוגמה טובה יותר. דומה שלישראל (זאת אומרת, ממשלתה, יחסיה עם הפלסטינים וכו') סובלת מבעיה של יחסי ציבור בצפון אמריקה. אני מרגיש שראייה שלילית זו תורמת לאנטישמיות
10	כן.
11	הבלטת הסטנדרט הכפול נגד ישראל בתור צורה של אנטישמיות.
12	זה תלוי במידה רבה בשאלה מהו מקורה של האנטישמיות.
13	זו שאלה שאי-אפשר לענות עליה ב"כן" או ב"לא". לישראל יש תפקיד, אך בסופו של דבר, אין היא יכולה להתיימר להיות הדוברת בשם העם היהודי, משום שיש לה תוכן משלה של יהודיות ותפיסת עולם משלה. יהדות צפון אמריקה תצטרך לפתור בעיה זו בעצמה. השיח צריך להתחלף משיח של ישראל כפטרונית לשיח של עמיתות משותפת.
14	כן. ישראל צריכה להוביל את המאבק בפורומים בינלאומיים ולגנות את האנטישמיות בכל פינה.
15	כן. למסגר את הנושאים בצורה הרבה יותר טובה.
16	לא, אלא אם כן הם יחליפו את הממשלה שם.
17	יצירת שותפויות לרוחב ספקטרום רחב של קבוצות יהודיות בישראל עם התפוצות, במטרה להפגין מגוון של רעיונות ופחות תמונה מונוליטית, עשויה מיקשה אחת, של ישראל כלפי הגולה.

18	כן - אני חושב שכל אחד שהוא בעד העם היהודי יכול לסייע.
19	כן, על ידי כך שהישראלים יהיו יותר מודעים להשפעה שיש למדיניות שלהם על האופן שבו הם נתפסים.
20	כן. לישראל יש מושב בשולחן הגלובלי והיא צריכה לפעול למען ביטחונם ורווחתם של כל יהודי העולם.
21	לא להיתפס למדיניות בלתי-ליברלית (טיפולי המרה בהומוסכסואלים) או להגן בצורה אירציונלית על מדיניות מסוג זה.
22	כן. אינני בטוח כיצד.
23	המשך החדשנות, המנהיגות, וההצלחה בתחומי הטכנולוגיה, הרפואה וכו' מסייע להמחיש את תרומתו של העם היהודי לשיפורה ולרווחתה של החברה.
24	לא.
25	על ידי תמיכה בעקרונותיה של חברה יהודית ודמוקרטית
26	ישראל צריכה להוביל על ידי מתן דוגמה במאבק נגד האנטישמיות וצורות אחרות של שנאה.
27	הגברת הדיפלומטיה והנכונות הפוליטית להקשיב לתפוצות. הגברת התוכניות החינוכיות המתמקדות בדור הצעיר.
28	יחסי ציבור פעילים סביב המאמצים להיות מכלילים. במקום להניח שהכל יודעים מה הם עושים, הַבליטו את המעשים האלה.
29	כן
30	אל תקלו על שונאי ישראל לשנוא אותנו. אימוץ מדיניות כגון המאבק על חוקיותו של טיפול ההמרה אינו מסייע לנו.
31	עצם העובדה שישראל קיימת, כבר מסייעת!
32	סיוע באימון ובמימון אמצעי ביטחון
33	כן. ההתנהגות שלה יכולה לשמש כדוגמה. האופן שבו היא נוהגת כלפי מיעוטיה שלה יכול להוות דוגמה.
34	לא - לא יותר מאשר כל משתתף אחר במלחמה נגד האנטישמיות
35	כן - תמיכה טובה יותר בסטודנטים יהודיים בקמפוסים אמריקניים. להעניק תמיכה ושותפות לארגונים יהודיים בארה"ב. להתאחד בצורה איתנה עם יהודי התפוצות במאבק נגד האנטישמיות.
36	כן. הפוליטיקה של ישראל והצורה שבה הם מתנהגים כלפי לא-יהודים משחקת לידי מפיצי הבדיות האנטישמיות אודות השליטה וזכויות היתר של היהודים

37	לא
38	כן, באמצעות תמיכה ביהודי ארצות הברית על ידי דיון בחוויה שלנו בתור יהודים אמריקניים באופן רחב יותר
39	כן. לעודד קשר עם יהודי אמריקה ואירופה על מנת להעניק עוצמה וביטחון ליהודיות
40	לחנך בצורה עמוקה את העולם לגבי כל היבטי החיים בישראל וכיצד אנו דומים, ולא שונים במידה רבה
41	להציג את הרקע וההיסטוריה המגוונת שלהם.
42	זכות השיבה וחינוך
43	אני חושב שישראל צריכה לשמש בתור השראה ליהודי התפוצות על מנת לחזק את נחישותם להיות חברים גאים בעם היהודי, ואני חושב שגאווה יהודית היא הנשק החזק ביותר כנגד אנטישמיות
44	התקדמות בנושאי מפתח בישראל תשפיע לטובה על האוכלוסייה היהודית בעולם כולו.
45	כן, על ידי חינוך העולם כולו לגבי מה שבאמת קורה בישראל
46	אינני בטוח. אני חושב שחלק גדול מן האנטישמיות זוכה לעידוד מן הערוצים המרכזיים של התקשורת.
47	להתייחס ליהודים ולישראל באופן מיוחד בעולם אינו עושה מאומה אלא רק מקשה לחנך את עצמך כהלכה ולא לקפוץ למסקנות. זה רק גורם ליותר רטוריקה אנטישמית ומזניח נושאים חשובים אחרים שבמרכז העולם שלנו. אולם ללא קשר עם ממשלה, ליהודים יש בעולם רק מקום אחד, ישראל, שבו הם מרגישים שמקבלים אותם כפי שהם, למרות שבמשך דורות רבים הם שימשו כשעירים לעזאזל, נרצחו והופקרו על ידי שאר העולם. ישראל מעניקה בית יותר בטוח ליהודים ברחבי העולם.
48	אני זקוק ליותר זמן על מנת להביע דעה בנושא זה.
49	חשוב לישראל לקיים קשרים איתנים עם יהדות התפוצות ועם ממשלות אחרות.
50	ישראל היא מדינה מעוררת מחלוקת בזירה הבינלאומית - נקיטת עמדה ברורה או הסטת כספים למטרה זו עלולה א) לגרום בדעת הקהל יותר נזק מאשר תועלות ו-ב) לשלול מאזרחי ישראל כספים שהם זקוקים להם. כל עוד ישראל ממשיכה לגונן על מקום בטוח שיהודים יכולים ללכת אליו, היא ממלאת את חלקה.

51	ישראל מחזקת אותנו ומחלישה אותנו בו-זמנית. מחזק אותנו לדעת שקיימת מדינה יהודית, ואנו תומכים בקיומה. תמיכה זו עלולה להפוך אותנו למטרות, להשפיע על יחסינו וקשרינו. יהודי התפוצות חייבים להיות בעלי ברית של ישראל, ולישראל מצידה יש תפקיד למלא בהבטחת ביטחוננו.
52	אילו לישראל היו באמצעי התקשורת יותר ידיעות אופטימיות על המדינה. רוב האנשים כאן שומעים רק את כל "החדשות הרעות". יש כל כך הרבה דברים טובים שיוצאים מישראל, ונראה שהם לא מתורגמים לידיעות באמצעי התקשורת. אני מנסה לשתף סיפורים חיוביים ברשתות החברתיות.
53	פיתחו את הדיון העולמי, לא ישראלי, על יהודיות , לא ישראלי
54	לא.
55	על ידי תיאור דימויים חיוביים של ארץ הקודש, הסברת הקשר ההיסטורי שלה לעם היהודי בדרכים שהצפון אמריקנים (שרבים מהם כבר אינם דתיים) יבינו, על ידי שיגור נציגים לדבר באוניברסיטאות, עם פוליטיקאים וכו', בצפון אמריקה, ועל ידי הבאת נבחרי ציבור לביקור ב"יד ושם".
56	על ידי גינוי אומות שלישראל יש עימן יחסים איתנים, ואשר שוררות בהן דעות אנטישמיות (פולין, הונגריה וכו').
57	לא
58	כן. לחתור להיות המרכז להיבטים החיוביים של הקהילה היהודית.
59	כן, על ידי הושטת יד למדינות אחרות הנמצאות במשבר.
60	כן - ישראל היא הישות העולמית המייצגת באופן הרחב ביותר את העם היהודי. פעולותיה של ישראל משפיעות על האופן שבו בני אדם רואים את כל היהודים.
61	אני מבין שלישראל יש אתגרים משלה מול הגזענות והאנטישמיות. אינני בטוח אם זה "הוגן" לחשוב שישראל חייבת לתת סיוע לפני שהיא מטפלת בנושאים שלה היא.
62	ישראל יכולה לעשות יותר על מנת לסגור את הפער שבינה לבין יהודי אמריקה.
63	כן. הישראלים חייבים להיות מגאפון לכוח החיובי שהיהודים יכולים להיות בעולם, כמו גם להבהיר שליהודים יש מקום קבוע בעולם.
64	יחסי ציבור מתוחכמים

65	מקומה של ישראל בתור הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון והיותה מרכז לחדשנות ולטכנולוגיה מציבים אותה בתור כוח חיובי המסיט הערות אנטישמיות. אולם אין בכך כדי לשלול את ההפך, שמדיניותה הפוליטית של ישראל עלולה לגרום ליותר רגשות אנטישמיים.
66	הישראלים עצמם מחזיקים באידיאלים גזעניים בתור חלק מהלאומנות שלהם, וכמו כן הם משתמשים בשואה בתור איום היוצר פחד להתגורר בישראל או לחיות חיים יהודיים. לנוכח גורמים אלה, קשה לי לראות איך ישראל יכולה למלא תפקיד במאבק נגד אנטישמיות.
67	כן. לקדם את ישראל בתור היי-טק, מקום לחופשות, וכו', ושאין זו מדינה רק ליהודים.
68	כן, אך אינני בטוח כיצד.
69	כן, אך על ישראל להבין את מקומו של הסכסוך הישראלי-פלסטיני, ובמיוחד שאופן טיפולו של ביבי בסכסוך ממלא תפקיד באופן שבו בוגרים יהודים צעירים בארצות הברית יראו את ישראל.
70	כן, בכך שהנראטיב שלהם יהיה יותר פרו-אקטיבי. ישראל זקוקה לפירמה טובה יותר של יחסי ציבור. דברים רבים שישראל עושה מסולפים על ידי התקשורת ומספקים דלק לאנטישמיות ולאנטי-ציונות.
71	כן. אני מאמין כי עם עוצמתה המתמשכת של ישראל, ואם היא תצבור עוד עוצמה ומוניטין בעולם, היא תוכל לסייע לקהילה היהודית על ידי כך שתַּרְאֶה את הדברים המדהימים שאנו משיגים בתור עם.
72	כן. סיום הכיבוש יועיל לסילוק מקור גדול של האנטישמיות.
73	במשפט אחד, יחסי ציבור. בתור קהילה יהודית גלובלית, עלינו לעשות עבודה הרבה יותר טובה בהצגת העובדות. אנחנו מפסידים במלחמה על הלבבות ועל המוחות.
74	כן.
75	אני מאמין כי על ישראל מוטלת אחריות לטפל בבעיותיה הסוציו-פוליטיות , כולל ראשית כל גזענות. לישראלים אין הבנה לגבי הניסיון היהודי-אמריקני, ממש כפי שלי אין הבנה אמיתית של הניסיון הישראלי. אין זאת אומרת שישראל איננה יכולה למלא שום תפקיד, אבל אין זו אחריותה של ישראל "לפתור" את האנטישמיות העולמית.
76	כן, באמצעות מדינויות ויוזמות. באופן ספציפי, על ידי המשך בניית קשרים חזקים וקואליציות עם מדינות אחרות, ולהמשיך לעמוד למען עצמה ואזרחיה ולמען הקהילה היהודית באופן כללי.

77	אינני בטוח איך לענות על השאלה הזו. אני חושב שהרבה אנטישמיות מקורה בסכסוך הישראלי-פלסטיני.
78	אני חושב שאם ישראל תתנהג בצורה מוסרית היא תוכל להוות מקור לגאווה יהודית אשר תניע יהודים להישאר קשורים ולגרום למעורבות יהודית שתניע אותם למחות בקולניות נגד האנטישמיות.
79	כן, להיות מקלט בטוח ליהודים.
80	כן, למלא תפקיד פעיל יותר במחאה פומבית ונקיטת פעולות להפחתת האנטישמיות בחלקים אחרים של העולם.
81	כן, זו המדינה היהודית, כך שמובן מאליו שהיא יכולה לסייע במאבק נגד אנטישמיות- על ידי שימוש במוסדותיה, במשרדי ממשלתה, באוניברסיטאות שלה ובארגונים שלא למטרת רווח שלה.
82	כאשר מדובר בטיפול באנטישמיות מצד קהילות אחרות של מיעוטים, אני חושב שיחסיה של ישראל עם הפלסטינים גורמים לנזק. קבוצות אלה רואות את ישראל כמדכאת מיעוט אחר, והן אינן מסוגלות לראות אותנו כמיעוט מדוכא בעצמנו.
83	כן
84	כן - על ידי פתרון הבעיות שלה עם מיעוטים, בין יהודים ובין אחרים
85	כן - על ידי הכרה בכך שהתמיכה בישראל מצד הנהגה שמרנית איננה= שההנהגה איננה מסיתה גזענות/אנטישמיות במדינתה
86	כן
87	כן. האידיאלים החברתיים שהם חיים לפיהם צריכים לעשות את כולנו גאים.
88	כן. ישראל יכולה להיות אור לגויים.
89	להמליץ על אסטרטגיות ומדיניות לארגונים יהודיים ברחבי העולם; לספק משאבים ומימון למלחמה באנטישמיות.
90	לא
91	לא
92	לא

93	ישראל יכולה לעודד דיון בשבירת סטראוטיפים אנטישמיים של יהודים. אני מאמין שקיים סטראוטיפ שלפיו כל היהודים הם לבנים, עשירים, ונוקשים בדתיותם. מצב זה יוצר אידיאולוגיה שאמריקנים מתקשים להבין אותה או לחוש אהדה כלפיה. אם תיחלש תדמית זו והאוכלוסייה המגוונת של יהודים בישראל תשמיע קול יותר חזק, אני מאמין כי זה יעזור לאמריקנים חסרי ידע להיפטר מחלק מאמונותיהם האנטישמיות.
94	כן. אילו ישראל היתה הופכת למגדלור של אנטי-גזענות, של טיפול בעוני, של דמוקרטיה - היא תוכל לסייע לנו בצורה אמינה. אך כל עוד ישראל היא ידידתם של הדיקטטורים הכי אוטוריטריים וגזעניים בעולם, אנחנו בעל כורחנו נקשרים לישראל.
95	על ידי פרסום כל הטוב שהעם היהודי משפיע על המדינה, ועל העולם כולו.
96	כן. שינויי מדיניות, להשקיע הרבה ביהודי העולם והקמת קרן המיועדת למלחמה באנטישמיות
97	כן. על המדינה היהודית ליטול חלק במלחמה באנטישמיות. עם זאת, הסכסוך הישראלי-פלסטיני יהפוך משימה זאת לכמעט בלתי-אפשרית. אני מאמין כי אנטי-ציונות רבה נובעת מאנטישמיות, וגם ההפך הוא נכון.
98	כן
99	לא בטוח
100	למעשה, ישראל עלולה ליצור עוד יותר בעיות אם היא תתערב באנטישמיות הקשורה לארצות הברית
101	לדעתי, האנטישמים משתמשים בישראל בתור הוכחה נגד העם היהודי. לכן אינני בטוח היכן ישראל יכולה להשתלב.
102	כן - חיזוק הזהויות היהודיות והציוניות של יהודי אמריקה
103	כן
104	כן
105	כן!!
106	לא בטוח
107	בתור מגדלור של דמוקרטיה
108	כן, אך באמת שאינני יודע כיצד
109	לא

110	המסרים הבאים מן המנהיגות הנוכחית של ישראל יכלו להיות יותר נדיבים באשר להכללה, לדוגמה היחס שהרפורמים והקונסרבטיבים מקבלים בישראל ויכולתם להיות חברים מלאים וגלויים בחברה הישראלית. הסכסוך הישראלי-פלסטיני איננו גורם מסייע, אולם מנקודת המבט של גבעת הקפיטול, זהו נושא נפרד מן האנטישמיות. בקמפוס, זה מביא יותר תקריות אנטישמיות מתוך חיבורם של שני הדברים.
111	כן, אך זה חייב לכלול גורמים חיצונים שיסייעו.
112	ישראל חזקה ומבריקה יותר יכולה לסייע להפסקת האנטישמיות
113	כן, לשמש כמקלט בטוח ליהודים בכל רחבי העולם, לדבר למענם ולתמוך בהם
114	ראשית - להבטיח שהיהודים ערים לבעיה, ואחר כך ליצור מגע עם קבוצות אחרות (לא-יהודיות), בניסיון לפתור את הבעיה ולהפחית את השנאה
115	בהחלט - ישראל בעצמה סובלת מזה.
116	כן.
117	ישראל יכולה לחלוק את הניסיון שאנו צוברים במהלך השנים ביחס למה שאנו רואים כעת באמריקה
118	להפגין מאמץ אמיתי לסיים את הסכסוך הישראלי-פלסטיני
119	כן, משום שהיא בכלל קיימת
120	כן, על ידי אספקה של תוכן, דוברים, תנאים וקשרים והדגשת החשיבות של נושא זה בקהילות יהודיות ולא-יהודיות ברחבי העולם
121	ישראל טיפלה בשנאה ובאנטישמיות על ידי עצם קיומה, כך שהיא יכולה להציע גם יעוץ וגם משאבים.
122	כן, בתור דרך נוספת להוכיח כי היהדות והיהודיות הן מגוונות ומורכבות **ואנושיות** כמו כל דת או קבוצה אחרת.
123	כסף, חינוך, שגרירי מחנות קיץ, תרבות
124	הפעולות ויחסי הציבור של ישראל משפיעים במידה רבה על האופן שבו בני אדם רואים יהודים. אנו חייבים לדאוג להתנהג באופן צודק כלפי הפלסטינים ולפעול באופן מעורר הערצה בכל הנוגע לנושאים עולמיים אחרים.
125	תמיכה בקהילות יהודיות בכלל, בפדרציות ובשותפויות
126	לא ממש.